

Wolsztyn

pełną parą!

STRATEGIA ROZWOJU TURYSTYKI I SPORTU W GMINIE WOLSZTYN NA LATA 2008-2013

(PROJEKT DOKUMENTU - 10.04.2008r.)

Wolsztyn, kwiecień 2008

STRATEGIA ROZWOJU TURYSTYKI I SPORTU W GMINIE WOLSZTYN NA LATA 2008-2013

Spis treści:

1. Walory gminy Wolsztyn	3
1.1. Walory naturalne	3
1.2. Walory historyczno – kulturowe	5
1.3. Imprezy i życie kulturalne i sportowe	9
2. Stan zagospodarowania turystycznego i sportowego	11
2.1. Szlaki turystyczne	11
2.1.1. Szlaki piesze	11
2.1.2. Ścieżki dydaktyczne, edukacyjne trasy ekologiczne	12
2.1.3. Szlaki (ścieżki) rowerowe	12
2.1.4. Szlaki pieszo – rowerowe	13
2.1.5. Szlaki samochodowe	15
2.1.6. Szlaki wodne	15
2.2. Obiekty sportowo – rekreacyjne	15
2.2.1. Obiekty przyszkolne	15
2.2.2. Obiekty pozostałe	17
2.3. Wypożyczalnie sprzętu sportowego	17
2.4. Baza noclegowa	18
2.5. Baza gastronomiczna	21
2.6. Informacja turystyczna	23
2.7. Dostępność komunikacyjna i transport	27
2.7.1. Transport drogowy	27
2.7.2. Transport kolejowy	28
2.7.3. Transport wodny	28
2.7.4. Transport lotniczy	28
2.8. Sieć uzbrojenia technicznego terenu	29
2.8.1. Sieć wodociągowa	29
2.8.2. Sieć kanalizacji sanitarnej	29
2.8.3. Sieć gazowa	30
2.8.4. Sieć energetyczna	30
2.8.5. Sieć telekomunikacyjna	30
2.9. Obiekty i urządzenia kulturalno-rozrywkowe	30
3. Ruch turystyczny na terenie miasta i gminy Wolsztyn	31
3.1. Formy turystyki	31
3.2. Agroturystyka	33
4. Analiza SWOT	36
5. Promocja	38
6. Wizja, misja i cele strategiczne	41
7. Planowane działania	43
7.1. Działania inwestycyjne	43
7.2. Działania nieinwestycyjne	48
8. Ważniejsze materiały źródłowe	51

1. Walory gminy Wolsztyn

Gmina Wolsztyn położona jest w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego na pograniczu Pojezierzy Poznańskiego i Lubuskiego. Na południowym – wschodzie graniczy z wiejską gminą Przemęt, od strony północno – zachodniej z gminą Siedlec również o charakterze wiejskim.

Miasto Wolsztyn - stolica Powiatu Wolsztyńskiego, siedziba gminy miejsko-wiejskiej jest lokalnym ośrodkiem rozwoju o charakterze przemysłowo-usługowym. Jako główny ośrodek miejsko – gminny pełni lokalne i ponad lokalne funkcje usługowe w zakresie administracji, szkolnictwa średniego, ochrony zdrowia i opieki społecznej, sądownictwa, kultury i handlu. Obok roli usługowej, drugim głównym zadaniem miasta jest funkcja gospodarcza w zakresie działalności usługowo – budowlanej. Ponadto, elementem wyróżniającym miasto jest działalność rekreacyjna i obsługa ruchu turystycznego. Pod względem perspektywicznego rozwoju ruchu turystycznego gmina Wolsztyn posiada bardzo dobre połączenia komunikacyjne, kolejowe i lotnicze.

Powierzchnia gminy to 24.964 ha, z czego prawie połowę obszaru obejmują użytki rolne.

Wśród gmin Wielkopolski gmina Wolsztyn zajmuje wysokie miejsce pod względem liczby ludności, zajmowanej powierzchni oraz pod względem gęstości zaludnienia. Ludność gminy liczyła w dniu 31 grudnia 2007r. 29 515 osób, z czego w samym Wolsztynie 13 658 osób, a w 29 wsiach tworzących 23 sołectwa – 15 857 osób.

Dawny układ urbanistyczny miasta, położenie na przesmyku dwóch jezior (Wolsztyńskiego i Berzyńskiego), atrakcyjne walory przyrodniczo – krajobrazowe w połączeniu z wieloma cennymi zabytkami architektonicznymi stanowią solidną podstawę dla rozwoju i uprawiania turystyki oraz rekreacji na terenie gminy. Liczne ośrodki turystyczne, kąpieliska, lasy i rezerваты sprawiają, że jest to doskonałe miejsce na wypoczynek, wycieczki i obozy sportowe.

1.1. Walory naturalne

Do podstawowych walorów naturalnych predysponujących do rozwoju turystyki i rekreacji na terenie gminy Wolsztyn należą:

- duży udział lasów – 37 % powierzchni gminy - nie narażonych na uciążliwości spowodowane sąsiedztwem przemysłu i komunikacji samochodowej, a będących doskonałym miejscem dla zbieraczy runa leśnego,
- liczne jeziora – 4 % powierzchni gminy - które wraz z dopływami mogą tworzyć szlaki wodne,

- rezerwat przyrody „Bagno Chorzemińskie”, pomniki przyrody i użytki ekologiczne,
- parki podworskie z cennymi okazami dendrologicznymi.

Okolice Wolsztyna posiadają urozmaiconą szatę roślinną i ciekawy świat zwierzęcy. W krajobrazie dominują suche bory sosnowe a na terenach obniżonych - umiarkowanie wilgotne łąki z zaroślami wierzbowymi i olchowymi. Osobliwością przyrodniczą regionu jest torfowisko „Bagno Chorzemińskie” – stanowiące ścisły rezerwat przyrody oraz liczne pomniki przyrody, takie jak: kilkusetletnie dęby, lipy i dwustuletnie sosny.

Ochrona przyrody i krajobrazu

Obszar gminy Wolsztyn położony jest w 54% w obrębie strefy chronionego krajobrazu, na który składają się: pradolina Obry, rozległe kompleksy leśne południowo – zachodniej części gminy oraz dolina rzeki Dojcy z przepływowymi jeziorami – Wolsztyńskim i Berzyńskim. Uzupełnieniem tego systemu jest sieć malowniczych rynien jeziornych i dolin drobnych cieków, pełniących rolę lokalnych powiązań ekologicznych.

Obecnie na terenie gminy rozróżnia się następujące formy ochrony przyrody i konserwatorskiej:

- rezerwat ścisły „Bagno Chorzemińskie” chroniący śródleśne torfowisko przejściowe,
- 26 pomników przyrody w postaci pojedynczych drzew, alei, grup drzew, skupisk chronionej roślinności zielnej,
- użytki ekologiczne (6 obiektów) o powierzchni ponad 75 ha chroniące zbiorowiska wodno – błotne z miejscami lęgowymi rzadkich ptaków,
 - „Torfowisko” – kompleks łąk kośnych, nieużytków, zadrzewień obejmujące torfowisko niskie związane z wodami Środkowego Kanału Obry i Kanału Wroniawskiego,
 - „Rozlewiska przy Dojcy” – bagno o powierzchni ok. 2 ha położone na terenie Nadleśnictwa Wolsztyn, w Leśnictwie Nowe Tłoki,
 - „Żurawie Bagno” – bagno w Leśnictwie Zacisze,
 - „Karasiowy stawek” - j/w,
 - „Grzęzawisko Wilczewskie” – bagno w Leśnictwie Marianice
 - „Kobyle Błoto”- w Leśnictwie Nowe Tłoki.
- zabytkowe zespoły pałacowo – parkowe – 6 obiektów (Wolsztyn, Gościeszyn, Obra, Powodowo, Wroniawy, Chorzemin).

Obszary Natura 2000 to nowa forma ochrony przyrody (obok istniejących parków narodowych, rezerwatów przyrody czy parków krajobrazowych) wprowadzana w naszym kraju od czasu wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Za obszary Natura 2000 uznaje się tereny najważniejsze dla zachowania zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin,

zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy.

Przez obszar gminy Wolsztyn przebiega fragment obszaru Natura 2000 „Wielki Łęg Obrzański”, ostoja położona pomiędzy drogami Kościan - Grodzisk Wielkopolski a Wolsztyn – Wschowa stanowiąca obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia). Łącznie teren zajmuje powierzchnię 23 352 ha, obejmuje najszerszą część doliny Środkowej Obry. Rzeka płynie tutaj trzema korytami, które przecinają teren ostoi ze wschodu na zachód. Dolina jest pocięta siecią kanałów i rowów. Teren pokryty jest mozaiką łąk, bagien, lasów zalewowych oraz lasów mieszanych porastających piaski polodowcowych wyniesień. Obszar jest ostoją ptaków o randze europejskiej. Występuje tu co najmniej 17 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Szczególne znaczenie mają populacje gatunków takich jak: błotniak zbożowy, kania czarna i kania ruda, bocian biały oraz pustułka. Lasy zajmują 21% obszaru, siedliska łąkowe i zaroślowe - 54%, siedliska rolnicze - 25%. Z wyjątkiem obszarów zabagnionych, teren jest intensywnie uprawiany, głównie w formie użytków zielonych.

Posiadane walory przyrodnicze gminy Wolsztyn, bogactwo jezior i lasów stwarzają jak najlepsze warunki do rozwoju różnorodnych form turystyki wiejskiej, szczególnie agroturystyki, a także do rozwoju szeroko rozumianej turystyki kwalifikowanej czyli aktywnych form wypoczynku: turystyki pieszej (w tym także łowiectwa, grzybobrania, obserwacji ptactwa wodnego, wędkowania), rowerowej, kajakowej czy żeglarskiej. Te formy turystyki są odpowiednie zarówno dla turysty indywidualnego, jak i grupowego.

1.2. Walory historyczno – kulturowe

Na terenie gminy Wolsztyn nie brakuje interesujących obiektów wartych odwiedzenia, które obejmują kościoły, liczne zespoły pałacowo-parkowe oraz inne zabudowania stanowiące silną podstawę do rozwoju turystyki w regionie m.in. poprzez przygotowanie tematycznych pakietów pobytowych.

Do najciekawszych zabudowań okolicy należą: dawny pocysterski zespół klasztorny w Obrze, drewniany kościół na cmentarzu w Kęblowie z 1578 roku, zabytkowe zespoły pałacowo – parkowe w Chorzeminie, Gościeszynie i Wroniawach.

W historię regionu znacząco wpisały się także znane na całym świecie osobistości, jak:

- doktor Robert Koch lekarz bakteriolog, odkrywca m.in. bakterii wywołujących węglik, cholere i gruźlicę. Lekarz powiatowy w Wolsztynie w latach 1872-80. Laureat Nagrody Nobla w 1905 roku za badania nad gruźlicą.
- artysta Marcin Rożek – rzeźbiarz, malarz; w 1893 r. wraz z rodziną przeprowadził się do Wolsztyna. Studiował w berlińskiej szkole rzemiosł artystycznych, a następnie w Akademii Sztuk Pięknych w Monachium. W 1913 r. zamieszkał w Poznaniu, gdzie

aktywnie uczestniczył w życiu kulturalnym miasta, był profesorem Szkoły Sztuk Zdobniczych. Od 1934 r. aż do okupacji mieszkał w Wolsztynie. Marcin Rożek zasłynął głównie, jako autor pomników, m.in. Bolesława Chrobrego przed Katedrą w Gnieźnie, Siewcy w Luboniu k. Poznania, Chopina w Poznaniu.

- Józef Maria Hoene – Wroński – człowiek wszechstronny: matematyk, fizyk, filozof, ekonomista i prawnik. Zajmował się analizą matematyczną a zwłaszcza rozwijaniem funkcji w szereg oraz równaniami różniczkowymi. Do jego najważniejszych osiągnięć z dziedziny matematyki należy opracowanie wyznacznika nazwanego od jego nazwiska wrońskianem.

W samym mieście warto odwiedzić:

Muzeum Marcina Rożka – dom znanego rzeźbiarza, w którym dziś można oglądać prace artysty został zbudowany według jego koncepcji z pracownią rzeźbiarską i malarską oraz ogrodem ozdobionym pracami dłuta artysty. W 1968 r. władze miasta Wolsztyna w oparciu o prywatną kolekcję siostry M. Rożka – Jadwigi - utworzyły muzeum jego imienia. We wnętrzach charakterystycznych dla lat 30-tych znajduje się stała ekspozycja poświęcona życiu i twórczości M. Rożka. Dwie sale przeznaczone są na wystawy czasowe. Muzeum upamiętnia również działalność J.M. Hoene – Wrońskiego.

Muzeum Roberta Kocha, znajduje się na parterze budynku, w którym mieszkał doktor Robert Koch. Ekspozowane są w nim pamiątki związane z wielkim uczonym, zarówno te z okresu pobytu w Wolsztynie, jak i z innych miejsc, gdzie prowadził swoje badania. Stylowe meble oraz gabloty z fotografiami i fotokopiami dokumentów umiejętnie oddają ducha tamtego czasu i pokazują w jakich warunkach pracował Robert Koch.

Kościół p.w. NMP Niepokalanie Poczętej – późnobarokowy, wzniesiony w latach 1767-1779, częściowo przebudowany w 1925 roku. Wnętrza kościoła kryją sklepienia żaglaste pokryte rokokową polichromią o tematyce biblijnej oraz wypełniają barokowe, rokokowe ołtarze z okresu budowy kościoła. Od strony południowo-wschodniej stoi późnobarokowa dzwonnica z II połowy XVIII wieku, we wnęcie od frontu umieszczono rzeźbę z piaskowca „Ukrzyżowanie” z 1934 roku, dłuta wolsztynianina Edwarda Przymuszały, ucznia Marcina Rożka.

Skansen Budownictwa Ludowego Zachodniej Wielkopolski, położony jest nad zachodnim brzegiem Jeziora Wolsztyńskiego. Na obszarze 3,5 ha zgromadzono obiekty i eksponaty pochodzące z terenów pogranicza wielkopolsko-lubuskiego - 13 dużych obiektów architektury wiejskiej, m.in. karczma, zagroda wiejska, studnia oraz wspaniały,

nadal sprawny, wiatrak – koźlak z Wroniaw, którego najstarsze elementy pochodzą z 1603 roku. Zbiory Skansenu obejmują też sprzęty, narzędzia i przedmioty służące mieszkańcom do pracy i codziennego życia w zagrodzie. Na terenie obiektu znajduje się ścieżka dendrologiczna z ciekawymi okazami drzew i krzewów. Skansen jest także miejscem wielu imprez folklorystycznych urządzanych w oryginalnych wnętrzach zabytkowych chat.

Parowozownia jedyne takie miejsce w Europie, gdzie każdego dnia można zobaczyć stary parowóz wyruszający w trasę z planowym pociągiem osobowym do Leszna i Poznania. Parowozownia to cała infrastruktura związana z utrzymaniem i obsługą lokomotyw czyli szopa mieszcząca osiem parowozów, obrotnica z napędem elektrycznym oraz ręcznym, o średnicy 20,5 m, dalej żurawie wodne do nabierania wody przez parowozy (jedne z najstarszych w Polsce, z 1901r.), stara wieża wodna mieszcząca 100 m³ wody oraz warsztaty, zasieki węglowe, kanał oczyszczkowy, dźwigi węglowe, nastawnie. W Parowozowni znajduje się 30 parowozów 15 różnych serii. Dumą Parowozowni jest "Piękna Helena", polski parowóz Pm36-2, rozwijający prędkość rzędu 130 km/h, który w 1937 roku został odznaczony Złotym Medalem na międzynarodowych targach w Paryżu. Co roku, na początku maja, Wolsztyn staje się miejscem spotkań wielu tysięcy miłośników parowozów, którzy przyjeżdżają tu, by uczestniczyć w imprezie, jaką jest „Parada Parowozów”.

Park Miejski o powierzchni 17 ha położony jest nad Jeziorem Wolsztyńskim. Rośnie tu wiele pomnikowych drzew m.in.: miłorząb japoński, topola kanadyjska, dęby i buki. Uwagę zwiedzających zwraca przede wszystkim neoklasycystyczny pałac wybudowany przez rodzinę Mycielskich. Spalony w 1945 roku został odbudowany w latach 1960-62 z przeznaczeniem na dom wycieczkowy. Obecnie mieści się w nim odrestaurowany niedawno „Hotel Pałac Wolsztyn” ze stylową restauracją, salą konferencyjną, pokojami hotelowymi i apartamentami.

Kilka kilometrów na południe od Wolsztyna - w największej w gminie wsi Obra - znajduje się **zespół zabudowań pocysterskich** z XIII wieku. W 1926 roku cały zespół oddany został w użytkowanie Misjonarzom Oblatom Maryi Niepokalanej z przeznaczeniem na Wyższe Seminarium Duchowne. Warto tam zwiedzić barokowy kościół z 1722 roku, podziemie, w którym spoczywają mnisi cysterscy, Muzeum Misyjne posiadające eksponaty z krajów, w których pracują misjonarze oblaci oraz skarbiec. W centrum wsi znajduje się zabytkowy, drewniany kościółek Św. Walentego z 1719 roku.

W okolicy na uwagę zasługują także wioski:

- **CHORZEMIN** wieś oddalona od Wolsztyna 3 km na północny zachód; dawna posiadłość cystersów. W południowej części wsi znajduje się zespół pałacowo-parkowy – pałac neogotycki zbudowany na początku XX wieku, wzniesiony z czerwonych cegieł, wyróżniający się rozbudowaną fasadą z licznymi zdobieniami i ośmioboczną niską wieżą z boku.
- **GOŚCIESZYN** dawna posiadłość szlachecka, położona 7 km na południowy wschód od Wolsztyna, przy szosie do Wielichowa. Głównym elementem zespołu pałacowo – parkowego jest neogotycki pałac Kumatowskich z lat 1904 -1911. Przed pałacem rozciąga się obszerny dziedziniec, po którego obu stronach symetrycznie rozmieszczone są budynki dawnej stajni i ujeżdżalni. W narożniku dziedzińca stoi neogotycka oficyna; częściowo zachowało się także murowane ogrodzenie zwieńczone krenelażem, z trzema basztami. W sąsiedztwie pałacu znajduje się kościół św. Stanisława Biskupa – kompozycyjnie powiązany z założeniem pałacowym; zbudowany pod koniec XVIII wieku w stylu późnobarokowym. Na ścianie zewnętrznej kościoła wmurowano epitafium: ks. Alfonsa Graszyńskiego, proboszcza gościeszyńskiego w latach 1912-1936, duchownego przywódcy Powstania Wielkopolskiego na ziemi wolsztyńskiej oraz błogosławionego ks. Józefa Kuta, proboszcza w latach 1936-1942, zamęczonego w Dachau.
- **KĘBŁOWO** – dawna własność szlachecka, posiadająca prawa miejskie do roku 1883; oddalone od Wolsztyna 7 km w kierunku Świętna. W wiosce warto zwrócić uwagę na kościół św. Bartłomieja – neoromańską budowlę, z kwadratową wieżą zegarową zwieńczoną stożkową iglicą. Przy kościele znajduje się barokowa figura św. Jana Nepomucena. Na cmentarzu drewniany kościół św. Wawrzyńca z XVIII wieku – wewnątrz zachowało się skromne barokowe wyposażenie, ołtarz boczny, prospekt organowy oraz rzeźbiony krucyfik.
- **WRONIAWY** – na trasie w kierunku na Wschowę, 7 km od Wolsztyna. W zachodniej części wsi wznosi się obszerny pałac zbudowany po 1820 roku. W 1905 roku gruntownie przebudowany w stylu neobarokowym. Pałac tworzy korpus główny nakryty mansardowym dachem oraz poprzeczne skrzydło zachodnie. Wewnątrz zachowały się drewniane boazerie, kamienne i ceramiczne kominki, piece z holenderskimi, ręcznie malowanymi kaflami, a także ornamentalna polichromia. W głównej klatce schodowej okładzina z białego marmuru, w oknach ornamentalne witraże. Przy pałacu rozciąga się rozległy park założony w końcu XVIII wieku; na jego skraju od strony szosy stoi niewielki dom ogrodnika z końca XIX wieku.

1.3. Imprezy i życie kulturalne i sportowe

Ogromne znaczenie w budowie turystycznego wizerunku danego obszaru odgrywają imprezy, które istotnie wpływają na podnoszenie jego atrakcyjności. Dodatkowo potrafią one stworzyć odpowiedni klimat danego miejsca, wydobyć jego specyficzne cechy. Ponadto, ciekawe wydarzenia odbywające się cyklicznie powodują, że turysta wielokrotnie decyduje się na pobyt w danym regionie. Imprezy zatem należą do istotnych elementów budujących swego rodzaju stałą więź pomiędzy turystą, a konkretnym obszarem. Stają się tym samym jednym z czynników decydujących o jego zatrzymaniu na dłużej i uczynieniu z niego stałego konsumenta dóbr turystycznych.

W gminie Wolsztyn organizowanych jest co roku wiele imprez o charakterze kulturalnym, rozrywkowym, sportowym i rekreacyjnym. Wśród nich wyróżnić można zarówno imprezy okazjonalne, jak i cykliczne o wieloletnich już tradycjach. Do najważniejszych z nich można zaliczyć niżej wymienione wydarzenia.

Dni Ziemi Wolsztyńskiej – cykliczna impreza obejmująca, Wystawę Gospodarczą, występy artystyczne, koncerty, inaugurację sezonu motocyklowego, Regaty Żeglarskie i wiele innych imprez sportowych oraz ciesząca się największym zainteresowaniem Parada Parowozów ściągająca rzesze turystów z całego świata.

Międzynarodowy konkurs piękności "**Miss Świata Parowozów**" - wybory najpiękniejszej dziewczyny w tle dostojnych parowozów stanowiących największą atrakcję turystyczną Wolsztyna.

Powitanie Lata – święto jezior wolsztyńskich – coroczna impreza otwierająca sezon letni w mieście. W programie obrzęd nocy świętojańskiej, coroczny konkurs na wykonanie wianka świętojańskiego, a także imprezy towarzyszące t.j. występy zespołów, wyścigi Smoczyc Łodzi, Ogólnopolskie Regaty Kajakowe.

Festiwal Sztuk Młodych - impreza o charakterze otwartego festiwalu, odbywająca się w ośrodkach kultury, znajdujących się na terenie Wolsztyna. Poprzednie Festiwale objęły swoją "działalnością" teren całego miasta. Koncerty muzyki rockowej odbywały się w Muszli Koncertowej w Parku Miejskim, muzyka klasyczna i poezja śpiewana rozbrzmiewały w salach i ogrodzie Muzeum im. M. Rożka, przedstawienia teatralne miały swoje miejsce w Skansenie, Kościele pod wezwaniem Wniebowstąpienia Pańskiego oraz w sali widowiskowej Wolsztyńskiego Domu Kultury. Ponadto w ramach festiwalu odbywał się

plener malarski połączony z wystawą gotowych prac, a także przedsięwzięcia odbywające się w oficynie i ogrodzie Muzeum Roberta Kocho

Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej - międzynarodowe przedsięwzięcie muzyczne o charakterze cyklicznym, możliwe dzięki dobremu brzmieniu organów Hartiga oraz doskonałej akustyce poewangelickiego kościoła Wniebowstąpienia Pana Jezusa.

Międzynarodowe Regaty Windsurfingowe – jedno z wielu przedsięwzięć sportowych odbywających się corocznie na wodach Jeziora Berzyńskiego.

Pociąg do Lübben – specjalny pociąg, prowadzony przez dumę Wolsztyńskiej Parowozowni – parowóz "Piękną Helenę" do zaprzyjaźnionego niemieckiego miasta Lübben, gdzie czekają atrakcje związane z tamtejszymi dniami Sprewaldu.

Festyn Jesienny – cykliczna impreza odbywająca się w ostatnią niedzielę września na terenie Skansenu Budownictwa Ludowego Zachodniej Wielkopolski. Podczas festynu odbywają się wystawy rękodzieła, degustacje potraw regionalnych, przejażdżki konno, gry, zabawy i konkursy dla dzieci.

Imieniny u Św. Mikołaja – impreza odbywająca się od kilku lat, zawsze 6 grudnia. Skierowana jest do najmłodszych. Program obejmuje prezent od Św. Mikołaja dla dzieci – bajkę w wykonaniu zespołu teatralnego działającego przy WDK. Imprezie towarzyszy uroczyste włączenie lampek na świątecznej choince i wszystkich iluminacji na terenie miasta.

Jak w wielu miastach polski, tak i w Wolsztynie odbywa się corocznie finał **Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy**, któremu oprócz głównego celu – zbiórki pieniędzy, towarzyszą koncerty i występy artystyczne zespołów.

Ponadto, w obiekcie Gminnego Centrum Informacji w Wolsztynie odbywają się liczne wystawy prezentujące dorobek lokalnych artystów i miłośników sztuki, a w ogrodzie należącym do obiektu również imprezy plenerowe.

Pozostałe imprezy kulturalno-rozrywkowe, które należą do stałych, szczególnie na obszarach wiejskich to dożynki, festyny gminne, odpusty oraz występy zespołów folklorystycznych.

Na terenie gminy Wolsztyn, organem wspierającym, inspirującym i organizującym imprezy sportowe o charakterze masowym i rekreacyjnym jest Ośrodek Sportu i Rekreacji w Wolsztynie, będący jednostką Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Wolsztynie. Na dobrze zorganizowane imprezy rekreacyjne występuje duże zapotrzebowanie w środowisku wolsztyńskim. Przykładami są takie imprezy jak:

- Wolsztyńska Liga Piłki Nożnej Halowej
- Turniej Piłki Siatkowej – puchar "Zimy" i "Wiosny"
- Turniej Piłki Siatkowej Plażowej – puchar "Lata"
- Zawody Pływackie Długodystansowe na Jeziorze Wolsztyńskim
- turniej Trio Basketu z okazji "Dni Wolsztyna"
- Wolsztyński Dzień Rzutów Lekkoatletycznych o zasięgu ogólnopolskim.

Zadaniami OSiR są m.in. organizacja imprez o zasięgu gminnym, powiatowym oraz wojewódzkim. Imprezy organizowane są w oparciu o Kalendarz Szkolnego Związku Sportowego „Wielkopolska” - imprezy mają charakter zarówno cykliczny jak i jednorazowy. Są to imprezy lekkoatletyczne, imprezy drużynowe i indywidualne szkół podstawowych i gimnazjów, imprezy rekreacyjne oraz imprezy otwarte.

Poza imprezami, dla których koordynatorem jest Ośrodek Sportu i Rekreacji, podejmowane są różne inicjatywy o charakterze kulturalno - rekreacyjno – sportowym organizowane przez poszczególne szkoły. Można do nich zaliczyć liczne zawody, turnieje i rozgrywki wewnątrzszkolne, wycieczki rowerowe, przedsięwzięcia pn.: „Dzień sportu”, „Święto rodziny”, „Święto Pyry”, Festyn „Osiedle się bawi” – konkursy i zabawy sportowe dla dzieci i rodziców, organizację biwaków, półkolonii itp. oraz organizacja regat ogólnopolskich w czerwcu z okazji dni jezior wolsztyńskich.

2. Stan zagospodarowania turystycznego i sportowego

2.1. Szlaki turystyczne

2.1.1. Szlaki piesze

Kopanica – Wilcze – Rudno – Świętno, znaki niebieskie, dł. 16,6 km

Odcinek szlaku niebieskiego, który wiedzie przez bory sosnowe. Na jego trasie znajdują się miejscowości letniskowe i jeziora.

Świętno – Obra – Wolsztyn, znaki żółte, dł. 18,6 km

Jest to fragment dłuższego szlaku prowadzącego na początkowym odcinku przez zalesiony obszar wysokich wydm śródlądowych, potem poprzez dolinę Obrzańskiego Kanału Płd. do wsi Obra z ciekawymi zabytkami, a dalej przez dolinę Dojcy i niewielki obszar leśny. Na szlaku oglądać można Górę Kapliczną (87 m.n.p.m. , 27m wysokości względnej), dukt,

którym w latach 1920-39 przebiegała granica polsko – niemiecka, a także zabudowania Nowej Obry – dawnej wsi olęderskiej założonej ok. 1762r.

Wolsztyn – Karpicko – Ruchocki Młyn – Kuźnica Zbąska, znaki żółte, dł. 14,7 km

Dalszy odcinek szlaku żółtego prowadzi równoległe do wąskiej i krętej doliny Dojcy, przez obszary leśne. Przy trasie znajdują się cztery jeziora oraz ośrodki wypoczynkowe w Karpicku.

2.1.2. Ścieżki dydaktyczne, edukacyjne trasy ekologiczne.

W okolicy ścisłego rezerwatu przyrody „Bagno Chorzemińskie” Nadleśnictwo Wolsztyn wybudowało „Leśną ścieżkę dydaktyczną” dla grup młodzieży i dorosłych oraz turystów indywidualnych. Przedstawia ona ciekawe elementy przyrody np. przełom Dojcy oraz prezentuje pracę leśników i fragment ich działań na rzecz zachowania i ochrony środowiska leśnego. Przygotowano dwa warianty trasy:

- oznaczoną kolorem żółtym o dł. ok. 2 km, przeznaczoną dla dzieci,
- oznaczoną kolorem zielonym o dł. ok.. 4 km, przeznaczoną dla młodzieży i dorosłych.

Na południu gminy w okolicach m. Rudno, w ramach działań Polskiego Klubu Ekologicznego wytyczono 5 ścieżek dydaktycznych, na terenach leśno – łąkowych przy grupie jezior: Wuszno, Wilcze i Orchowe:

- szlak zielony – jezioro Wilcze o dł. ok. 5 km,
- szlak czerwony – jezioro Wuszno – o dł. ok. 7 km,
- szlak brązowy – Rudno – Ujście – o dł. ok. 7 km,
- szlak żółty – „Nasza Chata” – dł. ok. 6 km,
- szlak czarny – „Ochrona przeciwpożarowa” – o dł. ok. 14 km.

Związek Międzygminny „Obra” w formie turystycznej realizuje warsztaty edukacji ekologicznej, na których dzieci, młodzież i dorośli mogą doświadczyć autentycznego kontaktu z wolsztyńską przyrodą. Specjalnie opracowane trasy dla przede wszystkim pieszych wędrówek, prowadzonych przez przewodnika – ekologa pobudzają zmysły, a przygotowane zabawy i zadania dostarczają uczestnikom wielu nowych wrażeń.

2.1.3. Szlaki (ścieżki) rowerowe

Duża część lokalnego ruchu drogowego na terenie gminy odbywa się z wykorzystaniem rowerów. W tym celu używane są głównie drogi bitumiczne o dużym natężeniu ruchu samochodowego, co stwarza zagrożenie dla ich użytkowników. Koniecznością stało się więc jak najszybsze budowanie ścieżek rowerowych. Dotychczas wybudowano:

- ścieżkę rowerową łączącą Wolsztyn z m. Powodowo,
- ścieżkę rowerową łączącą Wolsztyn z m. Stary Widzim,
- ścieżkę rowerową łączącą Wolsztyn z m. Chorzemin,
- ścieżkę rowerową z m. Obra do m. Niałek Wielki,
- ścieżki rowerowe na terenie miasta.

Przez gminę przebiegają także 4 trasy rowerowe:

- Wolsztyn - Tuchorza - Zbąszyń (33 km),
- Nowy Tomyśl - Trzciel - Zbąszyń - Wolsztyn - Nowy Tomyśl (87 km),
- Świętno - Wolsztyn - Kargowa - Babimost - Zbąszynek - Międzyrzecz (97 km),
- Nowy Tomyśl - Zbąszyń - Kargowa - Świętno - Wolsztyn (81 km).

2.1.4. Szlaki pieszo – rowerowe

Szlak brązowy – Kąpielisko Krutla.

Bezpieczna trasa o dł. 17 km na popularne kąpielisko, omijająca ruchliwą szosę Wolsztyn - Nowa Sól co pozwala na obserwację cennych obszarów błotnych w zagłębieniach terenowych i zadrzewień śródpolnych. Szlak zaczyna się na ul. Poniatowskiego w Wolsztynie. Po drodze można zatrzymać się na wzniesieniu, z którego rozciąga się widok na Wolsztyn z górującymi dwiema wieżami kościelnymi, Powodowo z bryłą Zespołu Szkół Rolniczych (pł-zachód), Obrę z klasztorem (pd-wschód) oraz zabudowania folwarku Krutla (na wschodzie). Z plaży można powrócić do Wolsztyna inną drogą przez Obrę, Adamowo (Piekiełko), Berzynę, mając możliwość obejrzenia ciekawych zabytków: drewnianego kościoła p.w. św. Walentego z 1716 r., malowniczych przydrożnych kapliczek z rzeźbami ludowymi, pocysterskiego zespołu klasztorowego z XVIIIw.

Szlak niebieski – Ptasi Raj.

Trasa przebiega 9 km groblą jeziora Berzyńskiego. W trzcinowiskach, zaroślach oraz na pobliskich łąkach gniazdują rzadkie ptaki m.in. bąki, remizy, krwawodzioby, czajki i inne. Wiosną i jesienią podczas przelotów gromadzą się tu niezliczone stada ptaków. Wjechać i opuścić szlak można w Berzynie, z ul. Kolejowej w Wolsztynie oraz w Niałku Wielkim przy przystani żeglarskiej.

Szlak żółty – Szlak Żurawi.

Trasa o dł. 8,5 km, będąca częścią istniejącego żółtego szlaku: Świętno - Obra - Wolsztyn - Kuźnica Zbąska, a prowadzi na ogół wąską ścieżką gruntową wzdłuż jeziora Wolsztyńskiego i Dojcy. Nawierzchnia ścieżki jest miejscami nierówna, korzenie drzew

nakazują ostrożną jazdę. Trasa rozpoczyna się przy dębie Rożka w parku miejskim w Wolsztynie. Po drodze znajdują się liczne pomniki przyrody i pałac neoklasycystyczny z 1912 r., tereny zalewowe jeziora Wolsztyńskiego i Dojcy z miejscami gniazdowania żurawi i innych rzadkich ptaków oraz występowania roślin chronionych. Część tego obszaru stanowi użytek ekologiczny "Rozlewiska przy Dojcy". Kolejnymi atrakcjami są staw - Morskie Oko z malowniczą osadą leśną (XIX w.) , zespół sosen pomników przyrody, rzeźba św. Huberta, miejsce biwakowania i początek Ścieżki Przyrodniczo - Leśnej Bagno Chorzemińskie. Warte obejrzenia są ponadto Skansen Budownictwa Ludowego Zachodniej Wielkopolski i tuż za nim, w 150 letnim sosnowym drzewostanie, pomnik pomordowanych w 1939 r. Wolsztynian.

Szlak zielony – Szwedzkie Szańce.

Do miejsca przeznaczenia 15 km, powrót do Wolsztyna przez Błocko 17,5 km. Na wycieczkę tym szlakiem warto zarezerwować cały dzień, gdyż prowadzi przez bardzo interesujące miejsca, na zwiedzanie których warto poświęcić trochę czasu. Wśród nich jest użytek ekologiczny "Kobyle Błoto" - malowniczy śródleśny staw z chronioną roślinnością pływającą oraz mnóstwem żab i jaszczurek. Szlak wiedzie wzdłuż alei lipowej z drzewami o obwodach ponad 350 cm. Docierając do m. Gościeszyn ujrzeć można zespół pałacowo - parkowy. Pałac z zabudowaniami, otoczony stylowym ogrodzeniem oraz zespołem alei lipowych pochodzi z XIX w., przebudowany w 1904 r. W parku o założeniach krajobrazowych zachowały się drzewa ponad 200 letnie o obwodach przekraczających 500 cm. Przy drodze także zabytkowy kościół p.w. św. Stanisława Biskupa z 1778 r. z zabudowaniami plebani z p.XIX w. Miejscem przeznaczenia jest dobrze zachowane grodzisko typu pierścieniowego z VIII-IX w. Wg miejscowych podań, w tym miejscu bronili się właściciele majątku przed Szwedami podczas potopu. W tym czasie władającym majątkiem był Krzysztof Żegocki - dowódca powstania przeciw Szwedom, pochowany w podziemiach gościeszynskiego kościoła.

Szlak czerwony – Konwaliowy.

Trasa o długości 19 km w jedną stronę wiedzie do lasów będących pozostałością drzewostanów rosnących na wywyższeniach rozlewisk Obry przed jej regulacją. Stąd pojedyncze okazy pomnikowych dębów i wiązów, łanowo kwitnący aspekt wiosny oraz konwalie i lilie złotogłów. Przejeżdżając przez m. Wroniawy warto zatrzymać się w zespole pałacowo – parkowym z XIX w, w którym zachowały się oryginalne klatki schodowe oraz sztukaterie i piece z kolorowych kafli. Dojeżdżając do celu – dębu o odwodzie 520 cm, można powrócić tą samą trasą.

2.1.5. Szlaki samochodowe

Przez gminę Wolsztyn prowadzi szlak turystyczny samochodowy z Poznania przez Stęszew, Grodzisk do Kargowej i Sulechowa, pokrywająca się ze szlakiem najstarszej w Wielkopolsce wozowej poczty z okresu saskiego (I poł. XVIII w.) Warszawa - Poznań – Drezno.

2.1.6. Szlaki wodne

Wytyczony szlak kajakowy prowadzi przez następujące wody: Jezioro Wolsztyńskie - Dojca – Jezioro Berzyńskie - Kanał Północny Obry - Obra – Zbąszyn i dalej do ujścia Obry do Warty, jego długość wynosi 44 km. Szlak jest łatwy, nieuciążliwy i dostarczania wielu wrażeń.

Szlaki wodne winny zostać odtworzone i odpowiednio oznakowane oraz posiadać elementy edukacji przyrodniczej (informacje o roślinności przybrzeżnej występujących gatunkach flory i fauny). Wszystkie te działania przyczynią się do poprawy stanu środowiska przyrodniczego, jak również wzrostu świadomości ekologicznej turystów.

2.2. Obiekty sportowo – rekreacyjne

2.2.1. Obiekty przyszkolne

Lp.	Nazwa szkoły:	Wymiary sali gimnastycznej:	Sala gimnastyczna przystosowana do:	Boisko sportowe przystosowane do:	Rodzaj nawierzchni boiska:
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1 ul. Poniatowskiego 1 64-200 Wolsztyn	9m x 18m	Piłki siatkowej	posiada wspólnie z Gimnazjum Nr 2 do żadnych gier, uczniowie korzystają z boiska na „Świteziance”	asfaltowa
2.	Szkoła Podstawowa Nr 3 Pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego im. Michała Drzymały ul. M. Konopnickiej 1 64-200 Wolsztyn	9m x 18m 22m x 36m	piłki ręcznej, siatkówki, koszykówki, tenisa ziemnego, tenisa stołowego	20m x 40 m przeznaczone do piłki ręcznej 9m x 18m przeznaczone do siatkówki kort tenisowy	piaszczysta piaszczysta, oraz kort tenisowy o nawierzchni ceglastej
3.	Szkoła Podstawowa Nr 5 ul. Żegockiego 26 64-200 Wolsztyn szkoła o stopniu organizacji klas I-III	mała sala rekreacyjna	---	boisko otwarte przeznaczone do gry w piłkę nożną	piaszczysto-trawiasta
4.	Szkoła Podstawowa we Wroniawach ul. Dworcowa 64-200 Wolsztyn	brak	---	boisko o wymiarach 20m x 40m przeznaczone do gier zespołowych - piłka ręczna, koszykówka	asfaltowa

Lp.	Nazwa szkoły:	Wymiary sali gimnastycznej:	Sala gimnastyczna przystosowana do:	Boisko sportowe przystosowane do:	Rodzaj nawierzchni boiska:
5.	Szkoła Podstawowa im Stanisława Mikołajczyka w Starym Widzimiu 64-200 Wolsztyn	Zaadoptowana sala wiejska o wymiarach 11,80m x 20,50m	mini koszykówka i mini siatkówka	boisko otwarte 34m x 20m przeznaczone do piłki nożnej i ręcznej	piaszczysta
6.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Świętnie Szkoła Podstawowa w Świętnie im. Jana Pawła II ul. Szkolna 3 64-224 Świętno	21m x 36m	piłki nożnej halowej, koszykówki, siatkówki, kometki, tenis ziemny	boisko otwarte 9m x 18m przeznaczone do siatkówki i koszykówki	asfaltowa
7.	Szkoła Podstawowa im. Franciszka Jujki ul. Wolsztyńska 19 64-223 Kębłowie	Korzysta z sali gimnastycznej w Gimnazjum w Kębłowie	---	boisko otwarte 15m x 30m przeznaczone do piłki ręcznej, koszykowej i siatkowej	asfaltowa
8	Szkoła Podstawowa w Adamowie Adamowo 56 64-200 Wolsztyn szkoła o stopniu organizacji klas I-III	brak	---	plac rekreacyjno-ruchowy przeznaczony do gier i zabaw sportowych	---
9	Szkoła Podstawowa w Karpicku ul. Wczasowa 64-200 Wolsztyn szkoła o stopniu organizacji klas I-III	brak	---	boisko przeznaczone do zabawy dzieci w czasie przerw	piaszczysta
10	Szkoła Podstawowa w Starej Dąbrowie Stara Dąbrowa 12a 64-200 Wolsztyn szkoła o stopniu organizacji klas I-III	brak	---	2 boiska	piaszczysta , trawiasta
11	Szkoła Podstawowa w Chorzeminie Chorzemin 85 64-200 Wolsztyn szkoła o stopniu organizacji klas I-III	mała sala gimnastyczna zaadoptowana z części strychowej budynku	Mała sala gimnastyczna, zaadoptowana z części strychowej budynku	1 boisko	trawiasta
12	Szkoła Podstawowa w Tłokach 64-200 Wolsztyn szkoła o stopniu organizacji klas I-III	brak	---	boisko sportowe do piłki nożnej	trawiasta
13	Gimnazjum Nr 1 im. Tadeusza Kościuszki ul. Wschowska 15 64-200 Wolsztyn	18m x 42 m	siatkówki, piłki ręcznej, koszykówki, badmintonu, piłki nożnej halowej	2 boiska	piaszczysta
14	Gimnazjum Nr 2 ul. Mickiewicza 4 64-200 Wolsztyn	Korzysta z sali „Świtezianka”	---	korzystanie z boiska SP nr 1	---

Lp.	Nazwa szkoły:	Wymiary sali gimnastycznej:	Sala gimnastyczna przystosowana do:	Boisko sportowe przystosowane do:	Rodzaj nawierzchni boiska:
15	Gimnazjum w Kębłowie im. Krzysztofa Żegockiego ul. Stradyńska 15A 64-223 Kębłowo	24m x 36m	unihokeja, siatkówki, koszykówki, piłki ręcznej, piłki nożnej halowej, tenisa	NIE	---
16	Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Obrze ul. Szkolna 19 64-211 Obrza	14,5m x 25m	piłki siatkowej, mini piłki koszykowej, badmintona, tenisa stołowego	boisko do piłki nożnej piłki siatkowej	piaszczysta asfaltowa

2.2.2 Obiekty pozostałe

- Miejska Sala Sportowa "Świtezianka" w Wolsztynie,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji w Wolsztynie, posiadający stadion z trybunami, dwoma boiskami piłkarskimi, bieżnią (żużlową), tartanowymi rozbiegami do skoków, urządzeniami do rzutów lekkoatletycznych (kula, dysk, młot, oszczep), kortem tenisowym ceglastym oraz Hotel Sportowy z bazą noclegową (46 miejsc), siłownią (45 stanowisk) i saunami,
- Zespół Rekreacyjny w Parku Miejskim nad Jeziorem Wolsztyńskim wyposażony w urządzenia sportowo - rekreacyjne: boisko do piłki, skatepark, kąpielisko, plażę, plac zabaw dla dzieci oraz w obiekty: muszlę koncertową i wypożyczalnię sprzętu pływającego,
- Ośrodek Sportów Wodnych i Żeglarstwa nad jeziorem Berzyńskim ukierunkowany na sport wyczynowy dla młodzieży szkolnej i dorosłych,
- osiedlowe boiska o nawierzchniach piaszczystych i bitumicznych oraz place zabaw dla dzieci,
- zautomatyzowana strzelnica Bractwa Kurkowego w Krutli,
- kąpieliska strzeżone w Wolsztynie, Obrze, Karpicku, Rudnie i Wilczu,
- liczne miejsca umożliwiające wędkowanie, zarówno naturalne jak i sztuczne zbiorniki i cieki wodne.

2.3. Wypożyczalnia sprzętu sportowego

Wypożyczalnia sprzętu sportowego stanowią nieodłączny element infrastruktury paraturystycznej, zwłaszcza w obecnych czasach, gdy ludzie cenią sobie aktywny wypoczynek. W celu zapewnienia warunków dla aktywnego spędzania wolnego czasu uruchomiono wypożyczalnię sprzętu wodnego – kajaków i rowerów wodnych. Jest ona zlokalizowana nad Jeziorem Wolsztyńskim, przy plaży w parku miejskim w Wolsztynie. Poza tym, wiele ośrodków wypoczynkowych i gospodarstw agroturystycznych posiada dla swoich gości sprzęt sportowy i rekreacyjny typu kajaki, łódki, rowery, sprzęt do wędkowania.

Jak widać, istniejąca baza wypożyczalni sprzętu jest niewystarczająca jak na liczbę przyjeżdżających turystów, a jej reklama jest w chwili obecnej niedostateczna.

2.4. Baza noclegowa

Baza noclegowa stanowi decydujące ogniwo zagospodarowania turystycznego. Określa ona różnego rodzaju obiekty oraz urządzenia towarzyszące, pozwalające turystom na przebywanie poza miejscem stałego zamieszkania w warunkach zbliżonych do ich stałych upodobań. Na terenie gminy Wolsztyn bazę noclegową stanowi ponad 2400 miejsc noclegowych (wg stanu na koniec 2007 roku), w tym:

- 274 miejsca w hotelach,
- 689 miejsc w ośrodkach wczasowych,
- 149 miejsc w ramach turystyki wiejskiej,
- 1332 miejsc na polach campingowych i namiotowych.

L.p.	Nazwa placówki	Kontakt	Ilość miejsc noclegowych	Możliwość wyżywienia	Parking
HOTELE I MOTELE					
1.	HOTEL „PAŁAC WOLSZTYN”	ul. Drzymały 4 64-200 Wolsztyn Tel. 068 346 93 58 Tel. 068 346 93 59 www.palacwolsztyn.pl e-mail: poczta@palacwolsztyn.pl	37 miejsc noclegowych	Pełne wyżywienie	Ok. 50 miejsc parkingowych
2.	Hotel „KAUKASKA”	ul. Poniatowskiego 19 64-200 Wolsztyn Tel. 068 347 12 83/84 Tel. 068 347 28 52 www.kaukaska.pl	50 miejsc noclegowych	Pełne wyżywienie	40 miejsc parkingowych
3.	Motel „ORION”	ul. Spokojna 23 64-200 Wolsztyn Tel./fax 068 347 26 27	21 miejsc	Pełne wyżywienie	30 miejsc parkingowych
4.	„HOTEL SPORTOWY”	Stadion OSiR ul. Bohaterów Bielnika 30 64-200 Wolsztyn Tel./fax 068 384 33 20 www.osir.wolsztyn.pl osir@wolsztyn.pl	46 miejsc noclegowych	Wyżywienie na życzenie śniadanie + kolacja; obiad (przy większych grupach)	10 miejsc parkingowych
5.	Hotel „LEŚNA”	ul. Jeziorna 9 Karpicko 64-200 Wolsztyn Tel./fax 068 384 24 25	63 miejsc	Pełne wyżywienie na życzenie	Wystarczający dla gości
6.	Motel „MONTANA”	ul. Wczasowa 73 Karpicko 64-200 Wolsztyn Tel. 068 347 15 02 Fax 068 384 38 51 www.motelmontana.pl motel@motelmontana.pl	70 miejsc w pokojach	Pełne wyżywienie	80 miejsc Parking strzeżony

L.p.	Nazwa placówki	Kontakt	Ilość miejsc noclegowych	Możliwość wyżywienia	Parking
OŚRODKI WYPOCZYNKOWE					
1.	Ośrodek wypoczynkowy „JELONEK”	ul. Wczasowa 77 Karpicko 64-200 Wolsztyn Tel. 068 384 33 49 Fax do Śremu: 061 283 06 42 www.jelonek.spanie.pl w80dni@pro.onet.pl	189 miejsc noclegowych	Pełne wyżywienie	35 miejsc parkingowych, niestrzeżony
2.	Ośrodek wypoczynkowy "LOTOS"	ul. Wczasowa 73 Karpicko 64-200 Wolsztyn tel.068 347 15 02 www.motelmontana.pl	24 domków 3,4 osobowych (100 miejsc)	Pełne wyżywienie	Wystarczający dla gości
3.	Ośrodek wypoczynkowy „U Karola”	Karpicko k/Wolsztyna Tel. 068 346 81 19 Kom. 0504 003 048 www.ukarola.wolsztyn.biz e-mail: karola@wolsztyn.biz	120 miejsc noclegowych (30 domków)	Pełne wyżywienie (przy większych grupach)	Parking wystarczający dla gości
4.	Ośrodek szkoleniowo wypoczynkowy „Karpicko”	Ul. Wczasowa 78 Karpicko Tel. 068 384 35 87 Kom. 662 090 218 www.karpicko.pl	42 miejsc	-	Parking wystarczający dla gości
5.	Ośrodek Rekreacyjny "Wielkopolska S.A."	Rudno 64-224 Świętno tel.068 384 13 25 Fax 068 347 08 37 www.rudno.webpark.pl	168 miejsc w pokojach 2,3,4 osobowych + pole namiotowe (400-500 osób)	Pełne wyżywienie	Wystarczający dla gości
6.	Ośrodek Wypoczynkowy "RUSAŁKA"	Rudno, 64-224 Świętno tel. 068 384 13 20	70 miejsc	-	Wystarczający dla gości
7.	Ośrodek wypoczynkowy „Wilga” (Wydzierżawione przez firmy, osoby prywatne, szkoły: LO, Powodowo i ZPiT Kęblowo)	Rudno, 64-224 Świętno Zbigniew Pawliczak Tel. 068 384 13 23 Kom. 608 792 022	500 miejsc	-	-
8.	Dom wczasów dziecięcych (Dla wycieczek zorganizowanych)	Ul. Wolsztyńska 13 64-233 Wroniawy Tel. 068 384 16 23 068 384 15 20 www.dwdpalac.com e-mail: dwdpalac@poczta.onet.pl	75 miejsc	Pełne wyżywienie	Wystarczający dla gości
GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE					
1.	Gospodarstwo Agroturystyczne w Obrze (Anna Prosicka)	ul. Plac Słowiański 1a 64-211 Obrze Tel. 068 347 60 01	8 miejsc noclegowych	Tak (obiad)	Wystarczający dla gości

L.p.	Nazwa placówki	Kontakt	Ilość miejsc noclegowych	Możliwość wyżywienia	Parking
2.	Gospodarstwo Agroturystyczne (Maria Sawala)	Stara Dąbrowa 2/3 64-200 Wolsztyn Tel. 068 384 25 15 www.dabrowa.note.pl	10 miejsc noclegowych	Pełne wyżywienie	Wystarczający dla gości, parking strzeżony
3.	Mini Pensjonat „U Niny”	Ul. Parkowa 1 64-200 Wolsztyn Tel./fax 068 384 23 68 Kom. 0604 093 649 www.u_niny.webpark.pl e-mail: u_niny@wp.pl	6 miejsc noclegowych	Pełne wyżywienie	-
4.	Pensjonat „SIODŁO”	ul. Powstańców Wlkp. 9B Wilcze 64-224 Świętno Tel./fax 347 75 15 Tel. dom. 068 384 13 80 Kom. 0606 43 83 42 www.siodlo.com.pl e-mail: info@siodlo.com.pl	39 miejsc noclegowych	Pełne wyżywienie	Parking strzeżony 30-40 miejsc
POLA NAMIOTOWE, CAMPINGOWE					
1.	Pole namiotowe w Obrze	Obra, ul. Cmentarna przy Jeziorze Świętym Kom. 607 042 776	ok. 200 miejsc (ok. 50 namiotów) bez węzła sanitarnego	-	-
2.	Pole campingowe w Karpicku „Ustronie”	ul. Jeziorna Karpicko k/Wolsztyna Tel. 068 384 29 41 Kom. 601 523 858 Czynny od 15 maja do 15 października	Razem 150 miejsc (4 pokoje, przyczepy + pole namiotowe)	Wyżywienie po uzgodnieniu	Tak
3.	„Leśne Pole Biwakowe Wilcze” koło Świętna	Małgorzata i Robert Domańscy Kom. 0 889 397 242	150-200 osób	-	-
4.	„CAMPING POD SOSNAM I” (Edward Kasa)	Wilcze 7g 64-224 Świętno Tel. 068 384 13 03	32 miejsca noclegowe	-	20 miejsc parkingowych, niestrzeżony
5.	Pole namiotowe przy Ośrodku Rekreacyjnym „Wielkopolska”	Rudno 12 64-224 Świętno Tel. 068 384 13 25	do 500 osób	-	-
6.	Ośrodek Campingowy „Amigo” Wilcze	64-224 Świętno Tel. kom.0 609 480 902 www.amigo.uznam.net.pl e-mail: amigo@uznam.net.pl (od 1 maja do 15 października)	50 miejsc	-	Ogrodzony i oświetlony parking
INNE					
1.	Dom Parafialno-wypoczynkowy Obra	ul. Powstańców Wlkp. 2 64-211 Obra Proboszcz – ks. Lucjan Osiecki OMI Tel. 068 384 12 97 e-mail: obrapar@omi.org.pl	80 miejsc	Pełne wyżywienie	Wystarczający dla gości

L.p.	Nazwa placówki	Kontakt	Ilość miejsc noclegowych	Możliwość wyżywienia	Parking
2.	Noclegownia przy Parowozowni	ul. Dworcowa 196 64-200 Wolsztyn do godz. 15.00 – 068 347 84 93 po godz. 15.00 - 068 347 84 81	6 miejsc	-	-
3.	Bistro „ANNA” - Hotelik	Ul. 5 Stycznia 64 64-200 Wolsztyn Tel. kom. 603 165 153	4 pokoje 2-osobowe	Pełne wyżywienie	-

2.5. Baza gastronomiczna

L.p.	Nazwa placówki	Kontakt	Godziny otwarcia	Ilość miejsc
RESTAURACJE				
1.	„ESTAKADA”	ul. Żeromskiego 16 64-200 Wolsztyn tel./fax 068 384 31 34	Poniedziałek – Piątek: 12.00– 23.00 Sobota - Niedziela: 12.00-23.00	75 miejsc
2.	„SMAKOSZ”	ul. Dworcowa 64-200 Wolsztyn tel. 068 384 36 11	Poniedziałek-Piątek : 8.30 – 22.00 Sobota-Niedziela: 9.00 -19.00	40 miejsc
3.	Dom Restauracyjny „EUROPA”	ul. R. Kocho 44, 64-200 Wolsztyn tel. 068 384 25 47 Tel/fax 068347 25 10	Poniedziałek-Niedziela: 12.00-24.00	50 miejsc
4.	„LEŚNA”	ul. Jeziorna 9, Karpicko 64-200 Wolsztyn tel. 068 384 24 25	Poniedziałek-Niedziela: 8.00-20.00 (ruchoma godzina)	120-170 Max 220
5.	„HOTEL PAŁAC WOLSZTYN”	ul. Drzymały 4 64-200 Wolsztyn tel. 068 346 93 58 068 346 93 59	Poniedziałek-Niedziela: 13.00-22.00	120 miejsc
6.	„MARS”	ul. Krzywa 5a 64-200 Wolsztyn, tel. 068 347 26 26	Poniedziałek-Niedziela: 10.00-22.00	78 miejsc Max 100
7.	„ORION”	ul. Spokojna 23 64-200 Wolsztyn tel./fax 068 347 26 27	Poniedziałek-Niedziela: 11.00- 23.00	Max 210
8.	„MONTANA”	ul. Wczasowa 73 Karpicko 64-200 Wolsztyn tel. 068 347 15 02 motel@motelmontana.pl	Poniedziałek-Niedziela: 8.00-23.00	70 miejsc
9.	„KAUKASKA”	ul. Poniatowskiego 19 64-200 Wolsztyn Tel. 068 347 12 84 www.kaukaska.pl	Poniedziałek–niedziela 10.00-23.00	180 miejsc
10.	„TRATTORIA”	ul. 5 Stycznia 50 64-200 Wolszty tel. (0-68) 347 24 24		
11.	„ZIELONA PROWANSJA”	UL. Wodna 64-200 Wolsztyn Tel. 508 015 624 www.zielonaprowansja.pl		

L.p.	Nazwa placówki	Kontakt	Godziny otwarcia	Ilość miejsc
BARY, PUBY, KLUBY, BISTRA				
1.	„MINI BAR” Smażalnia ryb	ul. Drzymały 64-200 Wolsztyn Tel. 068 384 54 12	Poniedziałek-Piątek: 9,00 – 17,00 Sobota: 9.00 – 14.00	10 miejsc
2.	Pizzeria „PICO BELLO”	ul. Poznańska 33 64-200 Wolsztyn Tel. 068 347 25 30	Poniedziałek – Niedziela: 12.00 – 24.00	40 (Latem 140)
3.	„ SHOGUN”	ul. Kusocińskiego 13 64-200 Wolsztyn Tel. 068 347 21 37	Poniedziałek – Czwartek: 10.00-23.00 Piątek – Sobota: 10.00-24.00 Niedziela: 12.00-23.00	70 miejsc
4.	„BLIŹNIAK”	ul. Dworcowa 27 64-200 Wolsztyn Tel. 068 384 36 46	Poniedziałek – Niedziela: 12.00-23.00	34 miejsc
5.	„Oranż Pizza”	ul. Garbarska 64-200 Wolsztyn Tel. 068 347 17 08 http://oranż.republika.pl/	Wtorek-Sobota: 17.00-24.00 Niedziela: 15.00-24.00	20 miejsc
6.	„ POD RATUSZEM”	ul. Poznańska 15 64-200 Wolsztyn Tel. 0608 138 694	Poniedziałek-Niedziela: 10.00-2.00	40 + 40 ogródek letni
7.	„MINI BAR”	ul. 5 Stycznia 35 64-200 Wolsztyn Tel. 068 384 29 05	Poniedziałek – Piątek: 10.00-17.00	10 miejsc
8.	Bar-Kawiarnia „HOTEL PAŁAC WOLSZTYN”	ul. Drzymały 4 64-200 Wolsztyn Tel. 068 346 93 58 Tel. 068 346 93 59	Poniedziałek-Niedziela: 8.00- 24.00	30 miejsc
9.	„Nostalgia za bohema”	Ul. Dąbrowskiego 6A (deptak) 64-200 Wolsztyn Tel. 0601 187 353	Codziennie od 10.00 do ostatniego klienta	38 miejsc + 30 dodatko wo
10.	Bistro „Anna”	Ul. 5 Stycznia 64 64-200 Wolsztyn Kom. 603 165 153	Poniedziałek – Piątek 10.00-23.00 Sobota-Niedziela 12.00-23.00	Okolo 30 miejsc
KAWIARNIE				
1.	Sklep cukierniczy (J.G. Gwóźdź)	ul. Słowackiego 18 64-200 Wolsztyn Tel. 068 347 08 15	Poniedziałek-Niedziela: 9.00-17.00	20 miejsc
2.	Kawiarnia „HILDEBRAND”	ul. Rynek 2 64-200 Wolsztyn Tel. 068 384 54 60	Poniedziałek-niedziela: 9.00-20.00 W sezonie letnim (do ostatniego klienta)	26 w lokalu + 20 miejsc latem
3.	„MOCCA-CAFE”	ul. Rynek 11/2 64-200 Wolsztyn Tel. 068 347 25 61	Poniedziałek-Niedziela: 10.00-18.00 W okresie letnim: 9.00-20.00	20 + 30 miejsc latem
4.	Herbaciarnia „EUROPA”	ul. R. Kocha 44 64-200 Wolsztyn Tel. 068 384 25 47 Tel./fax 068 347 25 10	Poniedziałek – Piątek: 8.00 – 22.00 Sobota: 8.00 - 21.00 Niedziela: 9.00 – 21.00	50 miejsc

L.p.	Nazwa placówki	Kontakt	Godziny otwarcia	Ilość miejsc
5.	Sklep Cukierniczy (J.G. Gwóźdź)	ul. 5 Stycznia 6 64-200 Wolsztyn Kom. 0509 683 660	Poniedziałek-Piątek: 8.00-16.30 Soboty i Niedziele: 9.00-14.00	25 miejsc
6.	Cafe Seccesion	ul. Lipowa 25 64-200 Wolsztyn Tel. 068 347 22 19	Poniedziałek-Czwartek: 11.00-21.00 Piątek-Sobota: 11.00-22.00 Niedziela: 11.00-21.00	40 miejsc

2.6. Informacja turystyczna

Funkcję jednostki odpowiedzialnej za promocję i rozwój turystyki na terenie gminy pełni utworzone w 2004 roku Gminne Centrum Informacji (GCI), zatrudniające 4 osoby i realizujące zadania z zakresu promocji turystycznej gminy.

Zadania realizowane przez GCI to:

- kreowanie wizerunku gminy Wolsztyn poprzez: prowadzenie kampanii reklamowej, współpracę z mediami lokalnymi, regionalnymi i ogólnopolskimi, kontakty z mieszkańcami, współorganizowanie imprez o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym;
- promocja walorów turystycznych poprzez: prowadzenie kampanii reklamowej walorów turystycznych gminy, gromadzenie i udzielanie informacji turystycznej o gminie, sprzedaż wydawnictw, upominków, biletów na imprezy kulturalne i sportowe, współpraca z placówkami kultury oraz instytucjami działającymi w sektorze turystyki, prowadzenie kalendarza najważniejszych imprez turystycznych, kulturalnych i sportowych odbywających się na terenie gminy, prezentacja walorów miasta i gminy na targach oraz wystawach.
- inne: promocja atrakcyjności gospodarczej gminy, realizacja zadań w zakresie integracji Polski z Unią Europejską, udostępnianie informacji o: ofertach pracy, szkołach i instytucjach szkolących, zapewnienie dostępu do informacji publicznej poprzez Biuletyn Informacji Publicznej.

Przedstawione zadania realizowane przez GCI wskazują na to, iż Centrum stanowi ważny punkt informacji turystycznej gminy Wolsztyn. Na co dzień z usług biura korzystają zarówno mieszkańcy Wolsztyna i okolic, jak również przybywający w nasze regiony turyści. Wolsztynianie przychodzą z zapytaniem o: bieżące imprezy kulturalne, wystawy organizowane w sali GCI, materiały źródłowe do pisania prac licencjackich czy magisterskich z zakresu promocji, turystyki czy ochrony środowiska w gminie Wolsztyn, o możliwości dofinansowania z funduszy UE; poszukując pamiątek na prezent dla swoich gości, jako uczestnicy prezentacji artystycznych organizowanych w Centrum, dalej celem poszukiwania ofert pracy, skorzystania z komputera, usług biurowych – ksero, wydruk, skanowanie, itp., poszukania danych teleadresowych różnych instytucji czy przedsiębiorstw.

Odwiedzający to również lokalni przedsiębiorcy chcący umieścić swoją reklamę czy ogłoszenie na tablicy informacyjnej czy na stronie internetowej miasta.

Natomiast turyści otrzymują w GCI pomocy w znalezieniu zakwaterowania, wyżywienia, uzyskują informacje o zabytkach, miejscach wartych zobaczenia czy odbywających się imprezach.

Informacji turystycznej, a także użytkowej udziela się nie tylko poprzez kontakt bezpośredni, ale też listownie, telefonicznie oraz za pomocą poczty elektronicznej.

Pracownicy Centrum zajmują się również organizacją pobytu zainteresowanych grup oraz krajowych i zagranicznych dziennikarzy i touroperatorów (przy współpracy z Wielkopolską Organizacją Turystyczną), a także przygotowaniem materiałów informacyjnych o mieście, okolicy i gadżetów – pamiątek. W ofercie sprzedaży są m.in.: foldery, płyty CD, mapy regionu, albumy, widokówki, bawełniane torby, koszulki z logo Wolsztyna, itp.

GCI odgrywa znaczącą rolę w promocji walorów turystycznych ziemi wolsztyńskiej. Kreuje pozytywny wizerunek miasta, jako miejsca przyjaznego gościom, atrakcyjnego turystycznie, kulturalnie, jak i gospodarczo. Pracownicy Centrum reprezentują gminę Wolsztyn na krajowych i międzynarodowych targach turystycznych. Do ważniejszych z nich można zaliczyć:

- Międzynarodowe Targi Turystyczne ITB w Berlinie,
- Targi Rozwoju Obszarów Wiejskich „Połagra Farm” w Poznaniu,
- Targi Regionów i Produktów Turystycznych „TOUR SALON” w Poznaniu,
- Giełdę Turystyczną w Poznaniu.

Celem rozwojowej i przyszłościowej promocji ziemi wolsztyńskiej, a tym samym działań zmierzających do rozwoju turystyki czy wypracowania wolsztyńskiego markowego sieciowego produktu turystycznego, GCI w roku 2007 przystąpiło do projektu pn. „Turystyka Wspólna Sprawa” zakładając partnerską grupę „Piękno wolsztyńskich parowozów”.

„Turystyka Wspólna Sprawa” to pierwszy w Polsce kompleksowy projekt szkoleń i doradztwa dla branży turystycznej. Priorytetowymi celami projektu są współpraca sieciowa sektora turystycznego w regionie, opracowanie regionalnego produktu turystycznego (czyli atrakcje turystyczne + uzupełniające dobra i usługi pozwalające na pobyt w regionie turystycznym) bazującego na Parowozowni, a także poprawa konkurencyjności branży turystycznej w regionie czy podniesienie umiejętności zawodowych osób w niej pracujących, dalej nowe możliwości rozwoju firm turystycznych, zwiększenie atrakcyjności turystycznej, promocja regionu. Adresatami projektu są przedsiębiorstwa turystyczne, przedstawiciele organizacji wspierających rozwój turystyki oraz przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego.

Wolsztyńskie *Porozumienie o współpracy* zostało zawarte pomiędzy:

- Starostwem Powiatowym w Wolsztynie
- Urzędem Miejskim w Wolsztynie
- Zakładem Taboru PKP Cargo w Poznaniu
- Hotelem Kaukaska
- Hotelem Pałac Wolsztyn
- Motelem Montana w Karpicku
- Mini Pensjonatem „U Niny”
- Hotelem Pomorskim w Poznaniu
- Restauracją EUROPA
- Muzeum Regionalnym w Wolsztynie
- Nadleśnictwem Wolsztyn
- Biurem Podróży KULTOUR.PL w Poznaniu
- Grodziską Koleją Drezynową.

Celem podpisanego *Porozumienia o współpracy* oprócz integracji podmiotów gospodarczych, samorządów i organizacji działających w turystyce, jest także promocja atrakcji, obiektów stanowiących część planowanego produktu turystycznego, tworzenie i rozwijanie systemu informacji turystycznej w regionie a przede wszystkim lepsze dostosowanie wolsztyńskiej Parowozowni do obsługi ruchu turystycznego oraz zapewnienie turystom szerokiego wachlarza imprez z udziałem parowozów.

Działania grupy zostały już docenione i nagrodzone I miejscem w konkursie na najlepszy produkt turystyczny Wielkopolski, a nagrodą było stoisko na Targach Regionów i Produktów Turystycznych „TOUR SALON” w Poznaniu.

Planowany produkt pod nazwą „Piękno wolsztyńskich parowozów” od roku 2008 planuje uruchomienie 8 turystycznych pociągów retro, które oprócz przejażdżki zabytkowym składem wagonów prowadzonym przez parowóz mają także dowieźć na konkretną imprezę w regionie. I tak w sezonie wiosenno – letnim uruchomione zostaną następujące pociągi:

- **"Strażak"** – na trasie Wolsztyn – Rakoniewice – Wolsztyn Skansen - pociąg w ramach "Zielonej Szkoły" – w programie zwiedzanie Parowozowni, Muzeum Pożarnictwa w Rakoniewicach, następnie przejazd do Wolsztyna i poznanie sztuki ludowej w Skansenie;
- **"Ziemia wolsztyńska"** – na trasie Poznań – Wolsztyn - oferta dla turystów indywidualnych oraz jako oferta turystyki rodzinnej pozwalająca poznać największe atrakcje turystyczne Wolsztyna i okolic – w programie zwiedzanie Parowozowni, Skansenu oraz obiektów pocysterskich w Obrze. Dodatkową atrakcją będzie przyłączenie do składu kolejowego wagonu towarowego /zabytkowego!/ pozwalającego na przewóz rowerów i aktywne uczestnictwo w rajdzie rowerowym po ziemi wolsztyńskiej;

- **„Poznaniak”** – na trasie Poznań Gł. – Poznań Starołęka – Poznań Franowo – Kiekrz – Poznań Gł. – będący akcją promocyjną gminy Wolsztyn i produktu turystycznego „Piękno wolsztyńskich parowozów” podczas Jarmarku Świętojańskiego w Poznaniu;
- **„Agroturysta”** – na trasie Wolsztyn – Błotnica – Boszkowo – Leszno - oferta dla turystów indywidualnych, jak również dla rodzin z dziećmi czy dla pasjonatów rowerowych wycieczek, dająca możliwość pobytu w gospodarstwach agroturystycznych w Kluczewie „Stara chata u Kowola” oraz w Górsku „Zagroda u rzeźbiarza”;
- **„Noc świętojańska”** – na trasie Poznań – Wolsztyn Skansen – impreza 2 dniowa - oprócz zwiedzania Parowozowni i Skansenu uczestnictwo w magicznej Nocy Kupały – drugi dzień uczestnictwo w Rajdzie Rowerowym oraz dalsze zwiedzanie osobliwości przyrodniczych i kulturowych ziemi wolsztyńskiej;
- **„Piękna Helena”** – na trasie Poznań – Wolsztyn – nowa atrakcja kulturalna Wolsztyna mogąca stać się fenomenem! Mamy już w Polsce spotkanie Krystyn, Ann niech i nasz największy i najbardziej popularny parowóz „Piękna Helena” ściągnie do nasz rzesze Helen i innych turystów!
- **„Powstaniec”** – na trasie Poznań – Grodzisk Wlkp.-Poznań – to ukłon w stronę naszych partnerów z Grodziska Wlkp. - Kolei Drezynowych - chcących przypomnieć ważne dzieje historii Wielkopolski, jakim jest rocznica wybuchu Powstania Wielkopolskiego;
- **„Jesienne barwy”** – na trasie Poznań – Wolsztyn Skansen – pociąg mający dowieźć turystów na ludowy „Festyn jesienny” w wolsztyńskim Skansenie.

Celem rozwoju działań promocyjnych i rozwojowych na rzecz turystyki GCI od 2007 roku pełni także funkcję Administratora Lokalnego Internetowego Systemu Informacji Turystycznej.

Przedstawiona działalność GCI wyraźnie wskazuje priorytetowe i wiodące zadanie zespołu, jakim jest promocja turystyczna regionu. Dotychczasowe funkcjonowanie biura nie pozwala w pełni wykorzystać jego możliwości. Między innymi dla usprawnienia działalności biura w pierwszej kolejności należałoby zająć się jej bardzo dobrym oznakowaniem, tak aby przybywający do miasta turyści czy to transportem publicznym czy prywatnym bez wielkich przeszkód mieli możliwość dotarcia do biura. Przy oznakowaniu dojścia do biura trzeba by również skoncentrować się na samym otoczeniu biura - oznakowanie od głównej ulicy do podwórza, w którym umiejscowiona jest siedziba GCI, oświetlenie ciemnego korytarza, jak również samego wejścia do biura czy dostosowanie zejścia z ulicy głównej – bramy wejściowej do Muzeum Roberta Kocho – dla osób niepełnosprawnych czy rodziców z dziećmi w wózkach. W samym biurze należałoby przygotować jeszcze jedno stanowisko z

dostępem do komputera dla klientów oraz wyznaczyć miejsce, gdzie przychodzący mogliby usiąść przejrzeć materiały dotyczące historii regionu, wypisać karty pocztowe, itp. Należy również rozważyć zmianę nazwy jednostki – na np. Centrum Informacji Miejskiej.

2.7. Dostępność komunikacyjna i transport

2.7.1. Transport drogowy

Podstawowymi elementami układu drogowego miasta i gminy są droga krajowa nr 32 relacji Poznań – Wolsztyn – Sulechów - Zielona Góra - Gubin, przebiegająca ze wschodu na zachód oraz drogi wojewódzkie nr 305 relacji Bolewice - Nowy Tomyśl – Wolsztyn – Wschowa - Wroniniec i 315 relacji Wolsztyn – Świętno – Konotop - Nowa Sól, przebiegające z północy na południe.

Obok w/w dróg podstawowy układ drogowy gminy tworzą:

- 1) 3 drogi wojewódzkie:
 - nr 303 Babimost - Powodowo,
 - nr 314 Kargowa - Świętno,
- 2) 18 dróg powiatowych:
 - nr 49 410 Powodowo - Belęcín,
 - nr 49 412 Nowe Tłoki - Tucharza,
 - nr 49 417 Wolsztyn - Nowy Młyn,
 - nr 49 418 Barłożnia - Jabłonna,
 - nr 49 419 Nowe Tłoki - Wroniawy,
 - nr 49 420 Obra - Jaromierz,
 - nr 49 421 Wielichowo - Wolsztyn,
 - nr 49 422 Adolfowo - Gościeszyn,
 - nr 49 423 Kielkowo - Obra,
 - nr 49 424 Jaromierz - Nowa Obra,
 - nr 49 439 Jesionka - Wilcze,
 - nr 49 440 Stary Widzim - Świętno,
 - nr 49 441 Kębłowo - Stradyń,
 - nr 49 442 Mochy - Świętno,
 - nr 49 443 Świętno - Łupica,
 - nr 49 456 przez Adamowo,
 - nr 49 457 Stary Widzim - Stara Dąbrowa,
 - nr 49 461 Stary Widzim - Obra,
- 3) sieć dróg gminnych.

Miasto i gmina posiadają bardzo dobre położenie w stosunku do przebiegającego w odległości 27 km na północ od Wolsztyna odcinka autostrady A-2 Świecko-Poznań, a także w odległości 39 km od drogi ruchu szybkiego S3 Szczecin-Zielona Góra-Lubawka. Z autostradą A2 Wolsztyn jest już połączony poprzez węzeł autostradowy „Nowy Tomyśl”, z przyszłą trasą S3 miasto łączy węzeł „Sulechów”. Powiązanie z w/w węzłami terenów miasta i gminy w znaczący sposób poprawi – po pełnej realizacji autostrady A2 i drogi ekspresowej S3 ich skomunikowanie z układem głównych szlaków komunikacyjnych środkowej Europy.

Sieć bezpośrednich połączeń autobusowych Wolsztyna z najbliższymi miejscowościami i miastami jest dobrze rozbudowana, zwłaszcza ciągła łączność ze stolicą województwa – Poznaniem oraz Zieloną Górą. Połączenia komunikacyjne zapewniają kursy Państwowej Komunikacji Samochodowej (PKS) oraz prywatnych linii autobusów.

2.7.2. Transport kolejowy

Przez tereny miasta przebiegają następujące linie kolejowe:

- Leszno - Wolsztyn - Zbąszynek (linia drugorzędna),
- Poznań - Grodzisk - Wolsztyn - Sulechów (linia drugorzędna),
- Wolsztyn - Kolsko - Konotop - Nowa Sól (linia znaczenia miejscowego).

Stacja kolejowa Wolsztyn położona jest na skrzyżowaniu w/w linii kolejowych, 25 km od Nowego Tomyśla i 30 km od Zbąszynka, przez które przebiega międzynarodowa linia kolejowa E-20 Berlin – Poznań - Warszawa. Znajduje się tu także muzeum czynnych, zabytkowych parowozów i organizuje się przejazdy pociągami turystycznymi. Zabytkowe parowozy służą również do prowadzenia składów osobowych, m.in. na trasie do Poznania. Z samego Wolsztyna istnieją połączenia do Leszna, Poznania - jednego z najważniejszych węzłów kolejowych w Polsce, z licznymi połączeniami międzynarodowymi i Zbąszynia.

2.7.3. Transport wodny

Rzeki: Dojca i fragmenty Obry wraz z jej kanałami mogą być wykorzystywane jedynie do celów turystycznych, jako wodne szlaki kajakowe.

2.7.4. Transport lotniczy

Na terenie gminy Wolsztyn działa Wolsztyńskie Stowarzyszenie Lotnicze w Zespole Szkół Zawodowych w Wolsztynie oraz Technikum Lotnicze przy Zespole Szkół Rolniczych w Powodowie. Absolwenci Technikum otrzymują certyfikat unijny dopuszczający do pracy w awionice. Przy warsztatach szkolnych utworzono:

- lądowisko o wymiarach 50 m x 420 m o nawierzchni trawiastej utwardzonej,

- hangar na mikroloty.

Najbliżej zlokalizowane lotnisko cywilno-wojskowe jest w Babimoście ok. 23 km od granic gminy, którego właścicielem jest PP Porty Lotnicze. Parametry lotniska oceniane są jako dobre: szeroki pas startowy, budynek dworca pasażerskiego z bazą do przewozów towarowych, własna bocznica kolejowa. Drugi port lotniczy położony w niewielkiej odległości od Wolsztyna (niecałe 75 km) i posiadający połączenia międzynarodowe to Port Lotniczy Poznań - Ławica

2.8. Sieć uzbrojenia technicznego terenu

2.8.1. Sieć wodociągowa

Układy wodociągowe w gminie Wolsztyn dostarczają wodę do jednostek osadniczych, w których zamieszkuje około 28,2 tys. mieszkańców. Układy rozprowadzające wodę są zasilane z trzech pompowni usytuowanych przy trzech stacjach wodociągowych. Stacja wodociągowa wodociągu grupowego miejsko – wiejskiego zlokalizowana jest we wsi Wroniawy. Poza tym na terenie gminy istnieją dwa wodociągi wiejskie ze stacjami wodociągowymi w Powodowie i Chorzeminie. Łączna długość sieci wodociągowej na terenie gminy i miasta Wolsztyna to 238km, przez co dostęp do sieci posiada 97% mieszkańców miasta i gminy.

2.8.2. Sieć kanalizacji sanitarnej

Kanalizacja sanitarna na terenie gminy oparta jest na systemie kanalizacji grawitacyjnej w powiązaniu z lokalnymi pompowniami ścieków w celu zmniejszenia głębokości posadowienia kolektorów grawitacyjnych. Na terenie miasta Wolsztyna kanalizacja rozdzielcza sanitarna zaspokaja potrzeby mieszkańców w 100%. Wg stanu na koniec roku 2007 wykonana jest kanalizacja sanitarna w miejscowościach: Karpicko, Niałek Wielki, Chorzemin, Powodowo, Widzim Stary, Wroniawy, Adamowo, Kębłowo, Świętno i Obra. Cały system kanalizacji oparty jest na 48 lokalnych przepompowniach ścieków i jednej centralnej przepompowni zlokalizowanej na obrzeżach miasta Wolsztyna, która to tłoczy ścieki na teren oczyszczalni ścieków. Każda z ostatnich wybudowanych przepompowni (to jest 20szt.) oraz 6 przepompowni po remoncie systemu sterowania wpięta jest w układ monitoringu opartego na przesyłaniu stanu pracy lub awarii do centralnego systemu monitoringu zlokalizowanego na terenie oczyszczalni ścieków. Długości kanalizacji sanitarnej wynosi ca 150 km, przez co dostęp do sieci ma 84% mieszkańców gminy.

Na terenach gminy nie objętych zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej ścieki odprowadzane są do bezodpływowych zbiorników ściekowych, skąd wozami

asenizacyjnymi zwożone są do jednej z dwóch oczyszczalni ścieków. Innym rozwiązaniem odprowadzania ścieków są przydomowe oczyszczalnie ścieków.

2.8.3. Sieć gazowa

Systematyczna realizacja zadań zgodnych z „Koncepcją programową gazyfikacji gminy Wolsztyn”, dała w efekcie sieć gazową, której długość wynosi ponad 120 km, w efekcie czego gaz doprowadzany jest do ponad 6.600 odbiorców, z których ponad 4.700 to odbiorcy z Wolsztyna. Większość sieci gazowych, bo ok. 91 km wybudowano w latach 1991-98. Zgazyfikowano wówczas wsie Karpicko, Adamowo, Obra, Chorzemin, Stary Widzim, Nowy Widzim, Tłoki, Niałek Wielki, Kębłowo, Wroniawy, Stradyń, Nowa Dąbrowa, Powodowo. Obecnie stopień zgazyfikowania gminy Wolsztyn, na podstawie liczby ludności mającej dostęp do sieci gazowej wynosi 85% (miasto zgazyfikowane w 100%).

2.8.4. Sieć energetyczna

Na terenie gminy Wolsztyn infrastrukturę techniczną będącą w posiadaniu dystrybutora energii, stanowią sieci energetyczne wysokiego, średniego i niskiego napięcia o łącznej długości 529 km oraz 167 stacji transformatorowych. Dzięki tak rozwiniętej infrastrukturze dostęp do usług świadczonych przez ENEA S.A. posiada 100% mieszkańców miasta i gminy Wolsztyn.

2.8.5. Sieć telekomunikacyjna

Wszystkie miejscowości w gminie Wolsztyn mają dostęp do sieci telefonicznej TP SA., jak również znajdują się w zasięgu wszystkich dostępnych w Polsce operatorów telefonii komórkowej. Zapewnia to wszystkim mieszkańcom dostęp do standardowych usług telekomunikacyjnych, jak również korzystanie usług internetowych np. DSL do 8 Mbit. Na lokalnym rynku działają także firmy oferujące dostęp do Internetu poprzez sieć telewizji kablowej oraz dostęp drogą radiową. W samym Wolsztynie oraz na terenie ośrodków wczasowych na terenie gminy funkcjonują kawiarenki internetowe, a w samym centrum miasta wydzielono strefę bezpłatnego dostępu do Internetu tzw. „hot spot”.

2.9. Obiekty i urządzenia kulturalno-rozrywkowe

Obiekty i urządzenia kulturalno - rozrywkowe stanowią niezwykle istotne uzupełnienie oferty bazy turystycznej, z tego względu, iż bardzo często one same lub świadczone przez nie usługi mogą być czynnikiem generującym ruch turystyczny lub przyciągającym znaczną część jego uczestników. Obiekty kulturalno-rozrywkowe funkcjonujące na terenie gminy Wolsztyn nie mają aż tak dużego znaczenia w skali krajowej czy wojewódzkiej, ale w skali lokalnej stanowią istotny element infrastruktury, umożliwiając turystom, jak i mieszkańcom atrakcyjne zagospodarowanie czasu wolnego. Można do nich zaliczyć:

- Wolsztyński Dom Kultury w Wolsztynie,
- Muzeum Doktora Roberta Kocha w Wolsztynie,
- Muzeum Marcina Rożka w Wolsztynie,
- Skansen Budownictwa Ludowego Zachodniej Wielkopolski w Wolsztynie,
- Parowozownia w Wolsztynie – jedyna czynna w Europie,
- Muzeum Misyjne w Obrze,
- Izbę Pamięci Narodowej i Tradycji Szkoły przy Zespole Szkół Zawodowych w Wolsztynie,
- Bibliotekę Publiczną w Wolsztynie,
- Muszlę Koncertową w Parku Miejskim w Wolsztynie,
- Gminne Centrum Informacji w Wolsztynie,
- świetlice na terenach wiejskich,
- Klub PASSOA w Karpicku,
- Dyskotekę KONGO w Obrze,
- liczne puby w Wolsztynie.

3. Ruch turystyczny na terenie miasta i gminy Wolsztyn

3.1. Formy turystyki

Współczesna turystyka jest elementem życia każdego człowieka, który poprzez turystykę poznaje świat, przyrodę, ludzi i kulturę, który poprzez turystykę odpoczywa, relaksuje się i poprawia swój stan zdrowia. Aby to wszystko osiągnąć człowiek zaczyna podróżować, zwiedzać świat, pragnie odpocząć od codzienności. Różne motywy podróżowania klasyfikują turystykę wg najrozmaitszych czynników uwzględniających, m.in.: zasięg geograficzny, porę roku, liczbę i wiek uczestników, czas pobytu czy rodzaj zakwaterowania.

Ogólnie posiadane walory turystyczne gminy Wolsztyn (przyrodnicze i kulturowe) dają możliwości rozwoju następujących form turystyki:

- turystyka indywidualna – dla różnych grup wiekowych od najmłodszych do najstarszych,
- turystyka zbiorowa – zarówno wycieczki szkolne, jak i obozy sportowe (w oparciu o m.in. zaplecze wolsztyńskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji), ale także oferty dla dorosłych poprzez przygotowanie ofert:
 - spotkań integracyjnych,
 - pobytu grup Trzeciego Wieku - turystyka seniorów,
 - dla zainteresowanych zabytkami sakralnymi, technicznymi czy naukowymi połączone z komplementarnymi ofertami aktywnego wypoczynku:

- § atrakcje na bazie Wolsztyńskiego Klubu Żeglarskiego,
 - § atrakcje kulturalne na bazie Wolsztyńskiego Domu Kultury, Towarzystwa Kultury Ziemi Wolsztyńskiej, Szkoły Muzycznej w Wolsztynie, Wyższego Seminarium Duchownego w Obrze,
 - § atrakcje sportowe na bazie: Ośrodka Sportu i Rekreacji, Stowarzyszenia Kultury Fizycznej „Jazda Wolsztyn”, zespołów organizujących paintball, ładowiska w Powodowie,
 - § atrakcje łowieckie na bazie Kurkowego Bractwa Strzeleckiego na Krutli,
 - § oferty przyrodnicze przygotowane przez Nadleśnictwo Wolsztyn i Związek Międzygminny „Obra”.
- turystyka rodzinna,
 - turystyka młodzieżowa – obozy sportowe, zielone szkoły,
 - turystyka krótkopobytowa – jednodniowa, weekendowa,
 - turystyka długoterminowa – wczasy, obozy, kolonie,
 - turystyka letnia i zimowa – tu należy poczynić nacisk na rozwinięcie ofert pobytu zimowego,
 - turystyka sezonowa i pozasezonowa - j/w
 - turystyka hotelowa,
 - agroturystyka – połączona z wszechstronną działalnością Kół Gospodyń Wiejskich /kulinarną, artystyczną, rękodzielniczą/,
 - turystyka krajoznawcza – ściśle związana ze środowiskiem naturalnym; celem podróży jest poznanie nowych, nieznanych elementów środowiska naturalnego, wytworów działalności człowieka czy też obyczajów i sposobów życia danych społeczeństw,
 - turystyka wypoczynkowa,
 - turystyka biznesowa – w okresie posezonalnym jesień – zima,
 - turystyka etniczna - przyjazdy w poszukiwaniu swych „korzeni”.

Na terenie gminy Wolsztyn rozwija się dynamicznie turystyka konna wykorzystująca głównie istniejące linie podziału powierzchniowego w lasach państwowych. Konie pod wierzch oraz bryczki można wynająć w następujących miejscach:

- Ranczo u Rolada w Adamowie,
- Rekreacja Konna w Ruchockim Młynie,
- Pensjonat Siodło w Wilczu,
- AGROFIRMA Spółdzielcza we Wroniawach, gospodarstwo Borki,
- Gospodarstwo Agroturystyczne M.L. Sawala w Starej Dąbrowie,

- Ranczo u Bogdana Sporzeckiego w Starym Widzimiu

Teren gminy Wolsztyn daje również perspektywy dla rozwoju turystyki łowieckiej prowadzonej przez miejscowe koła, przy wsparciu nadleśnictw wraz z posiadaną przez nich bazą noclegową oraz dla rozwoju turystyki korzystającej ze specjalistycznych walorów środowiska np. obserwacje roślin i zwierząt na obszarach chronionych, obserwacje awifauny. W tym zakresie dobre zaplecze infrastrukturalne stanowi baza Kurkowego Bractwa Strzeleckiego na Krutli koło Obry z nowoczesną w pełni zautomatyzowaną strzelnicą sportową.

3.2. Agroturystyka

Agroturystyka to rodzaj turystyki wiejskiej, znanej w Polsce od dawna jako wczasy pod gruszą. Jest to forma wypoczynku u rolnika, w funkcjonującym gospodarstwie rolnym, gdzie można mieszkać, spożywać wspólne posiłki z gospodarzami, uczestniczyć w wielu pracach polowych, obserwować jak, na co dzień wygląda hodowla zwierząt i produkcja roślinna. W agroturystyce mamy zapewnioną domową atmosferę i możemy liczyć na zdrową, świeżą żywność.

To forma turystyki wiejskiej odbywająca się w środowisku o nieurbanizowanej zabudowie, tradycyjnych strukturach społecznych, atmosferze lokalności, obejmująca formy rekreacji o małej intensywności i pozwalających na znaczną integrację ze środowiskiem. Jej odbiorcami w większości są osoby szukające ciszy i spokoju w wiejskim otoczeniu, możliwości korzystania z zasobów naturalnych i dziedzictwa kulturowego danego regionu czy uczestniczenia w życiu wsi.

Posiadane walory naturalne, różnorodność atrakcji kulturowych, a także wszechstronna działalność społeczności lokalnej predysponują obszary wiejskie gminy Wolsztyn, jak najbardziej do rozwoju agroturystyki.

Dla rolników indywidualnych tworzenie gospodarstw agroturystycznych stanowi alternatywę dodatkowych źródeł dochodu. Gospodarstwa powinny być ukierunkowane na czynny wypoczynek czyli: wczasy w siodle, wędkowanie, żeglarstwo i pływanie, turystykę rowerową czy tak powszechne ostatnio: jazdy quadami czy nordic walking, dalej obserwacje zwierząt w stanie dzikim (bogata awifauna), zbiór runa leśnego, itp. Różnorodny rozwój turystyki wiejskiej będzie się przyczyniał do zdrowego spędzania czasu wolnego a przy właściwie prowadzonej akcji edukacyjnej, przyczyni się do ochrony środowiska naturalnego oraz kulturowego.

Istniejące gospodarstwa agroturystyczne na terenie gminy Wolsztyn nie wykorzystują w pełni swoich możliwości: jest ich stosunkowo niewielka ilość: 2 gospodarstwa agroturystyczne położone na obszarach wiejskich i 1 pensjonat stanowiący bazę turystyki

wiejskiej w letniskowej miejscowości Wilcze; wszystkie zrzeszone w Wolsztyńskim Stowarzyszeniu Agroturystycznym.

Jedno z gospodarstw agroturystycznych to typowy dom mieszkalny zlokalizowany na wsi, z pokojami gościnnymi, prowadzące niepełne funkcje gospodarstwa rolnego, drugie gospodarstwo zlokalizowane jest w niewielkiej wiosce bez szczególnych walorów przyrodniczych czy kulturowych, jego zaletami są: przygotowanie dla turystów pokoi w dawnym dworku – z kuchnią i salą kominkową, a także możliwość uprawiania jeździectwa. Pensjonat w Wilczu nastawiony na turystykę konną, wysoki standard zakwaterowania, dobra lokalizacja dla uprawiania aktywnych form turystyki, jedyny mankament dla agroturystów to równoległe organizowanie imprez okolicznościowych typu wesela, komunie, itp.

Wspomniane gospodarstwa agroturystyczne zlokalizowane są w:

- **Obrze** – największej wsi gminy Wolsztyn, posiadającej bogate walory przyrodnicze (najczystsze jezioro, duża powierzchnia lasów) i kulturowe – obiekty pocysterskie stanowiące dziś zaplecze Wyższego Seminarium Duchownego Misjonarzy Maryi Niepokalanej.

Zlokalizowanie wioski nad jeziorem oraz wśród pól i lasów stwarza perspektywę uprawiania różnorodnych form turystyki aktywnej:

- wycieczki piesze połączone ze zbieraniem owoców runa leśnego,
- wyprawy rowerowe – zaletą jest istniejąca ścieżka rowerowa na trasie Wolsztyn – Obra,
- wyprawy konne i kajakowe,
- wycieczki historyczne: zwiedzenie obiektów pocysterskich, zapoznanie się z działalnością cystersów, oblatów, a także jezuitów, którzy swoją krótką obecnością w Obrze w latach 1852 -1854 na trwałe wpisali się w historię regionu m.in. przez działalność ks. Karola Antoniewicza – autora popularnych pieśni religijnych: „Chwalcie łąki umajone”, „W krzyżu cierpienie, w krzyżu zbawienie”.

Z historią Obrzy związana jest także postać Tadeusza Tuszewskiego – konserwatora i artysty książki, grafika, liternika, profesora ASP w Warszawie. Profesor Tuszewski, jako introligator oprowił kilkaset zabytkowych książek i dokumentów, w tym obiekty szczególnie cenne dla polskiej kultury, jak rękopisy: Chopina, Norwida, Żeromskiego czy Szymanowskiego. Jako liternik zaprojektował wielką ilość napisów, wykonywanych w rozmaitych technikach, począwszy od pisanych patykiem i tuszem tytułów na papierowych okładkach, poprzez napisy grawerowane, trawione i malowane w różnych materiałach. Do jego realizacji należą m.in. tablica upamiętniająca poległych profesorów ASP w Warszawie czy tablica upamiętniająca pierwszą pielgrzymkę Jana Pawła II do Polski. Jego dziełami są również akty erekcyjne m.in. odbudowy Kolumny Zygmunta, Grobu Nieznanego Żołnierza w

Warszawie. Prof. Tuszewski był również twórcą kilkuset ekslibrisów, wykonywanych najczęściej techniką drzeworytu. Dziś ten zasłużony konserwator książki jest patronem zespołu szkolno – gimnazjalnego w wiosce.

Niestety na obszarze o tak dużym bogactwie przyrodniczym i kulturowym istnieje zaledwie jedno gospodarstwo. W określaniu strategicznych kierunków rozwoju turystyki na terenie gminy Wolsztyn należy podjąć się przedsięwzięć zmierzających do uświadomienia i doszkolenia lokalnej społeczności o możliwościach dodatkowych źródłach dochodów oraz o posiadanym bogactwie turystycznym.

Istniejące rodzinne przedsiębiorstwa w wiosce: piekarnie, zakłady masarnicze stwarzają możliwość promowania produktów regionalnych, działające Koło Gospodyń Wiejskich może zapewnić nie tylko atrakcje kulinarne, ale także rękodzielnicze czy artystyczne. Ogromne znaczenie dla turystyki może mieć także lokalna jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej (organizowanie zawodów sportowych, partnerskich meczy piłkarskich). Komplementarną usługą dla rozwoju agroturystyki w Obrze jest także istniejąca już oferta Misjonarzy Oblatów polegająca na organizowaniu dwa razy do roku spektakli teatralnych oraz zwiedzanie klasztornej budowli w programie „Cysterskie dziedzictwo”.

Przedstawione – zinwentaryzowane walory (naturalne i antropogeniczne) miejscowości Obrza dają także szansę wypracowania w przyszłości imprezy przygotowanej tylko i wyłącznie przez lokalną społeczność, o znaczeniu międzyregionalnym i wiodącej roli promocji dziedzictwa cysterskiego – „Festyn cysterski”. Możliwe atrakcje artystyczne:

- występ zespołu „Gitary Niepokalanej” (złożonego z alumnów Wyższego Seminarium Duchownego), - inscenizacje, np. na temat działalności cystersów lub oblatów,
- dystrybucja produktów regionalnych,
- występy chórów parafialnych,
- przedstawienie działalności cystersów i oblatów (połączone np. z prezentacją placówek misyjnych),
- zaprezentowanie obiektów pocysterskich znajdujących się na terenie Powiatu Wolsztyńskiego w Kaszczorze, Wieleniu i Przemęcie,
- zwiedzanie klasztoru wraz z Muzeum Misyjnym oraz kościoła św. Walentego,
- konkurs poetycki na podstawie powiasta z ks. Antoniewiczem.

Dalsze możliwości:

- dwudniowy rajd rowerowy lub spływ kajakowy Przemęt – Obrza pod nazwą „Wolsztyńska Pętla Szlaku Cysterskiego”,
- kameralne koncerty organowe w kościele św. Walentego lub połączenie z wpisany już w tradycje kulturalne Wolsztyna sierpniowym Festiwalem Muzyki Organowej – jeden z niedzielnych koncertów plenerowy w Obrze w kościele św. Walentego,
- międzynarodowe 24 godzinne turnieje szachowe.

- **Starej Dąbrowie** – nie posiadającej szczególnych walorów naturalnych i kulturowych, jedynym atutem jest położenie niedaleko lasów (możliwość organizacji wycieczek pieszych, rowerowych, konnych) oraz zespołu pałacowo-parkowego w Gościeszynie.
- pensjonat w **Wilczu** – położony w przepięknej spokojnej okolicy, wśród lasów, nad jeziorem, z dala od miejskiego zgiełku. Tu wypoczynek znajdują zwolennicy wypoczynku na łonie natury, szukający ciszy i spokoju, ale także amatorzy aktywnych form spędzania czasu wolnego.

4. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• unikatowa atrakcja turystyczna - Parowozownia,• nagromadzenie atrakcji przyrodniczych i kulturowych,• bogactwo wód powierzchniowych,• bogactwo ofert turystycznych,• dobry stan zachowania parków miejskich,• komplementarność oferowanych pakietów turystycznych,• różnorodność bazy noclegowej,• różnorodność form aktywnego wypoczynku,• bezpieczeństwo miejsca pobytu turystów (m.in. poprzez monitoring miasta),• próba budowania turystycznego wizerunku gminy Wolsztyn,• działania władz gminnych na rzecz ochrony środowiska oraz początek określania strategicznych działań dla rozwoju turystyki i promocji regionu,• możliwość kreowania miasta, jako znaczącego ośrodka turystycznego,• pozytywny wizerunek estetyczny miasta Wolsztyn,• promocja walorów turystycznych gminy Wolsztyn na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym,• bogactwo tradycji historycznych,• bogactwo przyrodnicze sąsiednich terenów (Przemęcki Park Krajobrazowy, Rynna Jezior Zbąszyńskich),• posiadane logo turystyczne miasta; • posiadanie wolnych miejsc na powstanie obiektów sportowo – rekreacyjnych (np. boisk i placów zabaw),• istniejąca wola grupy docelowej do	<ul style="list-style-type: none">• brak właściwej obsługi ruchu turystycznego w Parowozowni,• złe oznakowanie turystyczne parowozowni i jej zaplecza,• mała ilość parowozowych materiałów promocyjnych,• mało zróżnicowana oferta turystyczna w parowozowni,• brak strategicznego ukierunkowania działalności turystycznej parowozowni,• brak spójnych, jednolitych i określonych źródeł dofinansowania parowozowni,• uboga oferta imprez „parowozowych”,• brak analizy ruchu turystycznego na terenie gminy Wolsztyn (nieznajomość grup docelowych),• brak ofert kulturalno – rozrywkowych w godzinach popołudniowo – wieczornych,• niewystarczające zaangażowanie społeczności lokalnej w rozwój turystyki w regionie,• mała odporność siedlisk leśnych na użytkowanie rekreacyjne,• zanieczyszczenie wód powierzchniowych,• zarządzanie wydatkami gminy przeznaczonymi na promocję regionu,• brak rozwiniętej sieci ścieżek rowerowych oraz niedostateczne oznakowanie szlaków i ich wyposażenie w infrastrukturę techniczną,• niewystarczające wykorzystanie ofert promocji regionu na imprezach targowych krajowych i zagranicznych oraz możliwości współpracy z Wielkopolską Organizacją Turystyczną czy też na głównych rynkach docelowych, jak:

powstania obiektów sportowo rekreacyjnych,	– Poznań, Zielona Góra, Leszno, Wrocław, • brak jednolitej i perspektywicznej wizji rozwoju turystyki i promocji regionu, • zaniedbana część miasta miejsca przyjazdu turystów – dworzec PKP i PKS, • zaniedbane, niedofinansowane wiejskie zespoły pałacowo-parkowe, • brak wystarczającej bazy gastronomicznej, • małe możliwości atrakcyjnego zagospodarowania czasu wolnego w Wolsztynie, • brak wyznaczonych i oznakowanych miejsc parkingowych dla autokarów, • brak odpowiedniego oznakowania Gminnego Centrum Informacji, • brak wypożyczalni rowerów, uboga oferta turystyki jeździeckiej, • zaniedbanie i niewykorzystanie możliwych szlaków kajakowych, • mała oferta agroturystyczna, • brak miejsc do rekreacji oraz niewystarczająca ilość obiektów sportowych, • niska świadomość dorosłych co do znaczenia zajęć pozalekcyjnych rekreacyjno - sportowych dla dzieci i młodzieży,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">• korzystne położenie komunikacyjne /drogi krajowe, a także względem autostrady A2, obwodnica miasta/,• bliskość strefy przygranicznej,• położenie w atrakcyjnym rekreacyjnie regionie zachodniej Wielkopolski,• istniejące połączenia komunikacyjne drogowe i kolejowe, lokalne i regionalne, bliskość portów lotniczych,• przynależność do Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej,• duże zainteresowanie zabytkami techniki• bardzo duże zainteresowanie niepowtarzalną atrakcją turystyczną, jaką jest Parowozownia,• próba koordynacji działań wobec oferowanego produktu turystycznego,• powołanie grup zajmujących się wypracowaniem markowego sieciowego produktu turystycznego „Piękno wolsztyńskich parowozów”, Towarzystwa Przyjaciół Wolsztyńskiej Parowozowni oraz Fundacji Era	<ul style="list-style-type: none">• słabe pozyskiwanie funduszy UE na realizację zadań z zakresu turystyki,• niedostateczne działanie Parowozowni w obsłudze ruchu turystycznego,• brak miejsc parkingowych, jak i gastronomicznych w sąsiedztwie Parowozowni,• znaczący rozwój ośrodków konkurencyjnych (gmina Przemęt, powiat nowotomyski),• niewystarczające zaplecze wypożyczalni sprzętu wodnego oraz jego niedostateczna reklama,• brak licencjonowanych przewodników turystycznych,• silna konkurencja ze strony regionów o podobnej ofercie,• brak lokalnego biura turystyki przejazdowej,• wycofanie parowozów z obsługi ruchu planowego,• pogarszający się stan techniczny zabytkowego taboru,

<p>Parowozów,</p> <ul style="list-style-type: none">• pozyskiwanie funduszy UE na poprawę infrastruktury technicznej gminy Wolsztyn,• modernizacja linii kolejowej na trasie Poznań – Wolsztyn,• możliwość wydłużenia sezonu turystycznego,• rosnące zainteresowanie młodzieży uprawianiem sportu,• rosnąca świadomość społeczeństwa dotycząca potrzeb w zakresie sportu i rekreacji	<ul style="list-style-type: none">• brak szkoleń nowych maszynistów do obsługi parowozów,• obniżający się wiek ludzi z problemem uzależnienia od alkoholu i środków odurzających,
--	--

Przy rozpatrywaniu analizy SWOT dotyczącej Wolsztyńskiej Parowozowni, zwłaszcza wymienionych jej słabych stron wzięto pod uwagę znaczący fakt, iż parowozownia będąca największą atrakcją turystyczną regionu jest nadal funkcjonującym zakładem pracy, a nie jednostką muzealną ukierunkowaną na przyjmowanie i obsługę ruchu turystycznego. Strategicznym zadaniem kierownictwa parowozowni, spółki PKP Cargo Zakład Taboru w Poznaniu, jak i samorządu miejskiego jest utrzymanie parowozów w ruchu planowym. Przeniesienie „środka ciężkości” na obsługę turystycznych pociągów retro kosztem zaniechania obsługi tracją parową pociągów planowych należy rozpatrywać w kategorii zagrożeń. Niezaprzeczalny rozgłos Wolsztyńska Parowozownia zawdzięcza stale wykorzystywanym parowozom w ruchu planowym, stając się tym samym jedynym takim miejscem w Europie. Przekształcenie parowozowni w muzeum zrówna to miejsce z innymi podobnymi obiektami w Europie, odbierając jej miano jedynej czynnej parowozowni w Europie.

Fakt, iż parowozownia pozostaje nadal w strukturach spółki prawa handlowego PKP Cargo uniemożliwia jej aplikowanie o fundusze unijne, które z pewnością mogłyby wypracować bogatszą ofertę turystyczną obiektu.

W najbliższych zamierzeniach należy dążyć niezaprzeczalnie do utrzymania trakcji parowej w ruchu planowym, co możliwe będzie przy ścisłej współpracy właściciela - PKP Cargo oraz zamawiającego, czyli Urzędu Marszałkowskiego. Chcąc zachować unikatowy charakter parowozowni należy nie tylko wygospodarować środki na bieżące i okresowe naprawy taboru, lecz także szkolenie nowych maszynistów mogących prowadzić parowozy.

Do mocnych stron zaliczono podjęte w ostatnim czasie inicjatywy utworzenia Fundacji Era Parowozów czy Towarzystwa Przyjaciół Wolsztyńskiej Parowozowni. Przekazując tym instytucjom pewien zakres zadań o charakterze promocyjno - turystycznym, a także część majątku np. nieczynne parowozy powstaje możliwość zewnętrznego dofinansowania działań, które w chwili obecnej z powodu braku środków nie mogą być zrealizowane.

5. Promocja

Promocja to oddziaływanie na odbiorców przygotowanymi ofertami turystycznymi poprzez przekazanie informacji, które mają w odpowiednim stopniu zwiększyć wiedzę na temat danych produktów i usług. W strukturze organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Wolsztynie, jednostką odpowiedzialną za promocję gospodarczą gminy i lokalnych walorów turystycznych oraz współpracę z zagranicą jest Gminne Centrum Informacji.

Stosowane narzędzia promocji w ramach kampanii reklamowej:

- strona internetowa www.wolsztyn.pl z wyróżnionym działem turystyka, a w nim podrozdziały dotyczące bazy noclegowej, atrakcji turystycznych oraz te najnowsze dotyczące realizowanych projektów Turystyka Wspólna Sprawa i Internetowy System Informacji Turystycznej.

W najbliższym czasie planowane jest rozbudowanie zakładowi:

- Turystyka Wspólna Sprawa – umieszczenie szczegółowej oferty przygotowywanego markowego sieciowego produktu turystycznego bazującego na największej atrakcji turystycznej Wolsztyna – Parowozowni. W działaniach od roku 2008 planowane jest uruchomienie 8 turystycznych pociągów retro. Dalej dokładne opisanie członków partnerskiej grupy „Piękno wolsztyńskich parowozów”, plany działań oraz zrealizowane przedsięwzięcia.
- Internetowy System Informacji Turystycznej – będący swego rodzaju kanałem kontaktowym z przedstawicielami wolsztyńskiej bazy noclegowo-gastronomicznej, (pobieranie formularzy zgłoszeń, wprowadzanie zmian, itp.) zainteresowanych umieszczeniem swoich opisów w Narodowym Portalu Turystycznym pod adresem www.poland-tourism.pl,
- współpraca z portalem internetowym Travepolska., Turystyka Wspólna Sprawa, Polskiej Organizacji Turystycznej,
- wydawnictwa:
 - foldery prezentujące walory gospodarcze i turystyczne oraz historię gminy Wolsztyn – współpraca z Wydawnictwem Libro z Poznania,
 - ulotka „Na szlaku cysterskim Obra – Kaszczor – Wieleń - Przemęt” – przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Przemęcie,
 - ulotka „Powrót do tradycji” – przy współpracy ze spółką PKP CARGO zarządzającą wolsztyńską Parowozownią,
 - ulotka „Piękno wolsztyńskich parowozów” – współpraca z wydawnictwem BEYGA w Nowym Tomysłu,
 - atlas „Poznań plus 22” (zawierający plan Wolsztyna) - współpraca z wydawnictwem DEMART z Nowego Sącza,
 - kalendarze ścienne prezentujące piękno ziemi wolsztyńskiej,

- kwartalne broszury informacyjne,
- współpraca z mediami lokalnymi, regionalnymi i ogólnopolskimi:
 - artykuły promocyjne w gazetach: „Gazeta Lubuska”, „Dzień Wolsztyński”, „Głos Wolsztyński”, „Nasze Powiaty”, „Głos Wielkopolski”, „Gazeta Wyborcza”,
 - ogłoszenia prasowe „Echo miasta”,
- przygotowanie upominków – gadżetów wolsztyńskich: kubki, bawełniane torby, koszulki, ramki samochodowe, długopisy, kredki, naklejki itp..
- prezentacja na targach i wystawach:
 - Międzynarodowe Targi Turystyki ITB w Berlinie,
 - Targi Rzemiosła w Lübben – partnerskim mieście w Niemczech,
 - Giełda Turystyczna w Poznaniu,
 - Międzynarodowe Targi Rozwoju Obszarów Wiejskich POLAGRA FARM w Poznaniu,
 - Targi Regionów i Produktów Turystycznych TOUR SALON w Poznaniu.
- współorganizowanie: Dni Wolsztyna, Wolsztyńskiej Wystawy Gospodarczej, Europejskiego Dnia bez Samochodu, Wystaw Wielkanocnych i Bożonarodzeniowych przy współpracy z Kołami Gospodyń Wiejskich, kolejnego Forum Gmin Cysterskich na Ziemi Wielkopolsko –Lubuskiej,
- inne:
 - współpraca kulturalna z Wolsztyńskim Domem Kultury (organizacja wystaw i imprez kulturalnych), Biblioteką Publiczną Miasta i Gminy Wolsztyn (m.in. organizacja obchodów 230-tej rocznicy urodzin J. Hoene-Wrońskiego „Wrota nauki”), Uniwersytetem Trzeciego Wieku (spotkania z poezją), Polskim Klubem Ekologicznym działającym przy ZSZ w Wolsztynie (sesja dydaktyczno-naukowa „Tobie została powierzona ziemia”),
 - współpraca turystyczna z Wielkopolską Organizacją Turystyczną (udział w krajowych targach turystycznych, przygotowanie artykułów promujących nasz region), gminami Przemęt – Gminnym Ośrodkiem Kultury i Siedlec (udział w targach), Wyższym Seminarium Duchownym w Obrze (informacja turystyczna, promowanie Szlaku Cysterskiego),
 - sprzedaż broszur informacyjnych o atrakcjach turystycznych regionu, gadżetów promocyjnych i prowadzenie punktu informacji turystycznej, oprowadzanie wycieczek.

Poza wyżej realizowanymi działaniami promocyjnymi w biurze Gminnego Centrum Informacji można uzyskać informacje o regionie, otrzymać gminne foldery, skorzystać z Internetu czy obejrzeć wystawy promujące lokalnych artystów.

6. Wizja, misja i cele strategiczne

Jednym z kluczowych elementów służących budowie długofalowej strategii rozwoju turystyki i sportu w układach przestrzennych jest wizja gminy. Definiuje ona najbardziej zasadnicze dążenia, formułuje zrozumiałe, możliwe do osiągnięcia obraz przyszłości danego obszaru, bez określania ram czasowych.

Wizja gminy Wolsztyn

- Gmina Wolsztyn jest jedną z najlepiej rozwiniętych turystycznie gmin Wielkopolski, a turystyka jest istotną dziedziną gospodarki regionu, generującą nowe miejsca pracy oraz wspierającą rozwój handlu, transportu, rolnictwa, rzemiosła i innych branż.
- Gmina Wolsztyn jest gminą o rozpoznawalnej marce, zarówno w Wielkopolsce, całym kraju, jak i na wybranych rynkach zagranicznych. Filarami turystycznej marki gminy są oryginalne produkty w obszarze turystyki aktywnej, rekreacyjnej i sportowej, turystyki na terenach wiejskich, turystyki kulturowej, konferencyjnej i tranzytowej.
- Gmina Wolsztyn jest gminą postrzeganą przez mieszkańców, turystów krajowych i zagranicznych jako atrakcyjne i bezpieczne miejsce do życia i spędzania czasu wolnego.
- Wysoka pozycja sportu w szeroko pojmowanym systemie wartości indywidualnych i społecznych na terenie gminy Wolsztyn.

Z wizji wynika misja. Przyjęcie poniższej misji to wyrażenie stanu, jaki chce się osiągnąć w przyjętej perspektywie czasowej, służące budowaniu wspólnych wartości, ukierunkowaniu i zintegrowaniu indywidualnych działań dla osiągnięcia założonych celów. Misja turystyczna i sportowa określa ideę i pożądaną kierunek rozwoju turystycznego i sportowego gminy. Misja jest wyraźnie sformułowana w kategorii służenia społeczeństwu, koncentruje się na wybranych, najważniejszych celach i mobilizuje do działania. Misję przyjmuje się na czas realizacji strategii.

Misja gminy Wolsztyn

- Zrównoważony rozwój turystyki, prowadzący do umocnienia gospodarki i społeczności gminy oraz wzrostu jego konkurencyjności.
- Atrakcyjna oferta turystyczno – rekreacyjna i wysoka jakość usług, powodująca zwiększenie rozmiarów przyjazdowego ruchu turystycznego, efektywniejsze wykorzystanie bazy turystycznej oraz wzrost dochodów z turystyki.

- Zrównoważony rozwój sportu służący wszechstronnemu rozwojowi człowieka, w tym zachowaniu zdrowia i sprawności oraz wartościowemu zagospodarowaniu czasu wolnego.

Cele strategiczne

Zasadniczym, ogólnym celem strategicznym każdego regionu jest przede wszystkim zapewnienie optymalnego poziomu życia swoim mieszkańcom. Realizacja tego celu wiąże się z wyborem właściwych kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego, a jednym z nich może być turystyka i sport. Gmina Wolsztyn z racji posiadanych zasobów może realizować ten pierwszorzędowy cel poprzez rozwój funkcji turystycznej i sportowej.

Nadrzędnym celem przyjętym w strategii rozwoju turystyki i sportu w gminie jest zwiększenie liczby turystów przyjeżdżających do gminy Wolsztyn oraz zwiększenie ich wydatków na dobra i usługi oferowane w gminie, uzyskane nie poprzez wzrost cen, ale poprzez zwiększenie zakresu, atrakcyjności i jakości oferty. Nadrzędnym celem w odniesieniu do sportu jest przede wszystkim zachowanie i podniesienie stanu zdrowia i sprawności mieszkańców. Korzyści z tym związane mogą być zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie, obserwowane w krótszej lub dłuższej perspektywie czasowej. Zwiększony ruch turystyczny na terenie gminy to większy popyt na dobra i usługi turystyczne i towarzyszące, czego rezultatem będzie między innymi:

- wzrost przychodów regionalnej gospodarki turystycznej,
- wzrost przychodów pozostałych branż (np. handlu, rzemiosła, transportu publicznego),
- aktywizacja zawodowa ludności oraz powstanie nowych miejsc pracy (sezonowych lub całorocznych), zarówno w branży turystycznej, jak i w innych,
- wzrost dochodów ludności zatrudnionej w podmiotach gospodarki turystycznej i branży sportowej,
- wzrost dochodów ludności zatrudnionej w innych branżach,
- pobudzenie inwestycji w gospodarce turystycznej oraz branżach współpracujących,
- wzrost dochodów budżetów lokalnych.

Cel ten może być osiągnięty tylko i wyłącznie poprzez realizację celów strategicznych, ustalonych na podstawie kompleksowej diagnozy aktualnego stanu rozwoju turystyki w gminie.

Cel strategiczny nr 1: Podniesienie konkurencyjności turystycznej gminy.

Cele operacyjne:

- Poszerzenie oferty turystycznej gminy

- Wydłużenie sezonu turystycznego w gminie
- Podniesienie jakości oferowanych usług
- Doskonalenie kadr turystycznych

Cel strategiczny nr 2: Wykreowanie wizerunku gminy jako miejsca, gdzie można atrakcyjnie i aktywnie spędzić czas wolny

Cele operacyjne:

- Promocja regionu na rynkach docelowych
- Wizualizacja turystyczna gminy

Cel strategiczny nr 3: Podniesienie jakości i poziomu życia mieszkańców gminy poprzez turystykę i rekreację.

Cele operacyjne:

- Podniesienie poziomu aktywności rekreacyjnej mieszkańców
- Stworzenie warunków aktywizacji zawodowej mieszkańców w usługach turystycznych.

Cel strategiczny nr 4: Wykreowanie markowych produktów turystycznych gminy.

Cele operacyjne:

- Stworzenie regionalnych i lokalnych sieciowych produktów turystycznych mających na celu przedstawienie atrakcji turystycznych gminy
- Opracowanie i wdrożenie programu wizualizacji i promocji produktów turystycznych

Cel strategiczny nr 5: Podniesienie stanu zdrowia i sprawności mieszkańców gminy.

Cele operacyjne:

- Sport dla wszystkich, rozwój wychowania fizycznego, powszechności i dostępności sportu w społeczeństwie
- Stwarzanie warunków do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, uprawiania sportu i korzystania z aktywnych form wypoczynku.

7. Planowane działania

7.1. Działania inwestycyjne

Działalność związana z potrzebami rozwoju różnorodnych form rekreacji i turystyki na terenie gminy, stanowi jedną z jej podstawowych funkcji rozwojowych i będzie prowadzona w sposób nie degradujący walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Zakłada się przede wszystkim:

- modernizację i rozbudowę istniejącej, bazy turystycznej w tym także obiektów agroturystycznych oraz realizację nowych przy wykorzystaniu możliwości recepcyjnych gospodarstw,
- modernizację rozbudowę szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych i zagospodarowanych miejsc wypoczynku,
- modernizację istniejących oraz budowę nowych obiektów dla turystyki pobytowej,
- modernizację i rozbudowę infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej zlokalizowanej przy Jeziorach Wolsztyńskim, Berzyńskim, Świętym, Obrzańskim, Wilcze i Rudno z:
 - wydzieleniem stref urządzonej zieleni,
 - rozbudowę ciągów spacerowych wokół jeziora,
 - budowę przystani;
- wzbogacenie oferty obiektów handlowych i gastronomicznych w miejscowościach położonych na trasach wędrówek pieszych, rowerowych, wodnych i samochodowych,
- rozwój turystyki rowerowej, konnej, w obszarze całej gminy, z wykorzystaniem szlaków i ścieżek turystycznych oraz poszerzonej oferty miejscowości położonych wzdłuż tych tras;
- wyposażenie ważniejszych węzłów szlaków pieszych, tras rowerowych i konnych w obiekty i urządzenia dla obsługi turystów, takie jak zorganizowane miejsca odpoczynku, wiaty przeciwdeszczowe, obiekty gastronomii, miejsca biwakowania, ławki, kosze na odpady, toalety,
- budowę i modernizację dróg i parkingów ułatwiających dostęp do atrakcji turystycznych, zabytków. W wyniku ciągle rosnącej liczby samochodów, które w coraz większym stopniu zajmują miejsca na chodnikach, ulicach i placach budowa parkingów usprawni ruch drogowy i zapewni bezpieczeństwo pieszym,
- naprawa i bieżąca konserwacja zabytkowego taboru kolejowego.

W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych można sformułować zakres podstawowych działań inwestycyjnych mających na celu rozwój turystyki i sportu w gminie Wolsztyn.

Zagospodarowanie terenów między ul. R.Kocha, a ul. H.Dąbrowskiego w Wolsztynie, wg „Koncepcji zagospodarowania przestrzennego terenów sportowo - rekreacyjnych w Wolsztynie”. Koncepcja ta ma gwarantować realizację trzech głównych celów, jakie zostały wyznaczone dla zagospodarowania w/w terenów, a mianowicie:

- zachowanie dotychczasowego charakteru terenu jako łącznika ekologicznego w systemie miejskim;

- udostępnienie mieszkańcom miasta nowych terenów rekreacyjno-sportowych;
- uporządkowanie tej stosunkowo zaniedbanej części miasta.

Rewaloryzacja przestrzeni publicznej - teren starego miasta w Wolsztynie, polegająca na:

- kompleksowej przebudowie nawierzchni rynku wraz z ulicami przyległymi,
- rozbudowie układu oświetleniowego,
- budowie fontanny,
- nasadzeniach elementów zieleni miejskiej,
- przebudowie sieci wodociągowej wraz z przyłączami,
- budowie kanalizacji deszczowej.

Utworzenie Parku Kulturowego, jako nowej formy ochrony i udostępnienia dla turystyki pocysterskiego założenia w Obrze wraz z otoczeniem.

Budowa krytej pływalni w Wolsztynie, będącej elementem „Koncepcji architektoniczno – urbanistycznej zespołu basenowo – rekreacyjnego przy ul. Komorowskiej w Wolsztynie”. W planie zagospodarowania terenu przewidziano – oprócz krytej pływalni – również inne obiekty takie jak: obiekt gastronomiczny, kręgielnia, bilard, squash, korty tenisowe otwarte i kryte, skate park, boisko wielofunkcyjne oraz mini boisko do piłki nożnej. Przewiduje się w przyszłości budowę sztucznego lodowiska.

Zagospodarowanie kąpieliska nad Jez. Świętym zgodnie z opracowaną „Koncepcją zagospodarowania plaży w Obrze”.

Zagospodarowanie terenów rekreacyjno – sportowych w Karpicku zgodnie z opracowaną koncepcją, której głównymi celami są uporządkowanie stosunkowo zaniedbanego terenu oraz udostępnienie terenów dla zaspokajania potrzeb użytkowników terenów rekreacyjnych ośrodków wypoczynkowych w zakresie usług.

Zagospodarowanie budynku dworca PKP w Wolsztynie – miejsca pierwszego kontaktu podróżnych z miastem.

Podjęcie działań mających na celu odpowiednie **zagospodarowanie terenów wokół Jezior Wolsztyńskiego i Berzyńskiego**.

Stworzenie toru kartingowego w Wolsztynie jako alternatywnego miejsca do aktywnego spędzania wolnego czasu.

Realizacja projektu „Zdrowie dzieci największym skarbem rodziców – ogólnodostępne obiekty sportowo – rekreacyjne w gminie Wolsztyn”. Celem projektu – poprzez stworzenie ogólnodostępnych stref rekreacyjnych w gminie Wolsztyn oraz towarzyszących temu działań nie inwestycyjnych - jest kształtowanie prozdrowotnego trybu życia mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży, w tym osób niepełnosprawnych w gminie Wolsztyn, a także promowanie czynnego wypoczynku i zajęć sportowych dla najmłodszej grupy mieszkańców. Część inwestycyjna projektu przewiduje:

- modernizację boiska przy Szkole Podstawowej w Starym Widzimiu,
- modernizację boiska przy Szkole Podstawowej nr 3 w Wolsztynie,
- budowę boiska przy Gimnazjum w Kębłowie,
- modernizację boiska przy Gimnazjum nr 1 w Wolsztynie,
- budowę boiska przy ul. Ogrodowej w Wolsztynie,
- budowa boiska przy ul. Dąbrowskiego w Wolsztynie,
- budowę ściany wspinaczkowej przy Ośrodku Sportu i Rekreacji w Wolsztynie.

Część nieinwestycyjna to przede wszystkim organizacja programu zajęć sportowo – rekreacyjnych na wybudowanych boiskach wielofunkcyjnych o nawierzchni sztucznej oraz na ścianie wspinaczkowej.

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Wolsztynie w latach 2008 – 2013 poddany musi być gruntownej i długofalowej modernizacji oraz przebudowie. Ma ona służyć wzrostowi poziomu świadczonych usług, szerzeniu aktywności społeczności lokalnej oraz zwiększeniu ilości obozów sportowych przebywających na zgrupowaniach i szkoleniach. W ramach inwestycji przewidzianych na lata 2008 – 2013 przyjęto poniższe założenia :

- rozbudowa Centrum Rekreacji Siłowej wraz z zapleczem socjalnym – 240 m²
- budowa salki o powierzchni 144m² (12mx12m) z wykorzystaniem aktualnej zabudowy – fitness, sporty walki,
- rozbudowa oraz modernizacja holu recepcji hotelu sportowego wraz z zapleczem socjalnym,
- budowa pomieszczeń administracyjnych nad łącznikiem hotelu i siłowni,
- modernizacja bieżni (położenie nawierzchni tartanowej),
- budowa wielofunkcyjnego boiska o sztucznej nawierzchni,
- modernizacja pokoi hotelowych (wyposażenie w węzły sanitarne),
- budowa dwóch boisk do piłki siatkowej plażowej,
- modernizacja kortu tenisowego,

- modernizacja sali konferencyjnej,
- budowa zewnętrznego węzła sanitarnego,
- przystosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych,
- budowa ściany wspinaczkowej,
- pozyskanie w pobliżu OSiR terenu pod bazę treningową dla miłośników piłki nożnej (3 boiska).

Rozbudowa bazy OSiR Wolsztyn jest absolutnie niezbędnym czynnikiem warunkującym rozwój i możliwości poszerzania oferty sportowej, turystycznej, i reklamy w szeroko pojętej działalności. W zamierzeniu jest, by OSiR stał się bazą sportowo – turystyczno – noclegową, która poprzez swoje coraz lepsze warunki doskonale będzie propagowała walory całej gminy Wolsztyn.

Sport i rekreacja staje się coraz bardziej popularna. Podkreśla to dobitnie fakt, że zapotrzebowanie w środowisku gminy Wolsztyn na takie formy spędzania wolnego czasu jest coraz większe i aby mu sprostać należy niezwłocznie zacząć rozbudowę i modernizację bazy sportowo-rekreacyjnej, by w przyszłości sprostać oczekiwaniom mieszkańców gminy i wszystkich odwiedzających.

Modernizacja istniejącej przystani kajakowej w parku miejskim w Wolsztynie:

- Stworzenie zaplecza socjalnego dla dzieci i młodzieży uprawiającej kajakarstwo (szatnie, natryski, wc, siłownia)
- Budowa lekkiego hangaru do sprzętu turystycznego (kajaków turystycznych, rowerów wodnych)
- Utwardzenie ziemi wokół przystani poprzez położenie kostki brukowej
- Naprawa pomostów na plażach w Wolsztynie oraz Karpicku
- Budowa nowego pomostu dla potrzeb klubu oraz turystów korzystających ze sprzętu turystycznego
- Modernizacja istniejącego i dokończenie budowy kapitanatu dla potrzeb ratownictwa wodnego.

Modernizacja bazy rekreacyjno sportowej w obiektach oświatowych, m.in:

Szkoła Podstawowa nr 5 w Wolsztynie:

- Budowa sali gimnastycznej
- Rozbudowa szkoły dla pozyskania dodatkowych sal z możliwością wykorzystania ich na cele turystyczne jako bazę noclegową w okresie ferii zimowych i wakacji letnich organizując zielone szkoły
- Budowa wielofunkcyjnego boiska szkolnego
- Doposażenie placu zabaw

Szkoła Podstawowa nr 3 w Wolsztynie:

Doposażenie istniejącej sali gimnastycznej:

- zakup trybun,
- podwieszane tablice do piłki koszykowej,
- ekrany wygłuszające i sprzęt nagłośniający salę gimnastyczną.

Poza tym:

- modernizacja szkolnych boisk (boisko do piłki ręcznej, koszykowej, siatkowej, bieżni i skoczni w dal),
- nowa nawierzchnia na mała sale gimnastyczną,
- stworzenie galerii najlepszych sportowców szkoły, osiągnięć sportowych oraz tablic rekordów,
- doposażenie pokoju nauczycieli wychowania fizycznego w komputer z dostępem do internetu oraz telefon.

Gimnazjum nr 1 w Wolsztynie:

Remont pokoi gościnnych w „hoteliku” w sali gimnastycznej

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Świątnie:

- Wygłuszenie sali sportowej przez zainstalowanie na ścianach wykładziny korkowej
- Mała widownia dla kibiców w sali sportowej
- Zainstalowanie elektronicznej tablicy wyników
- Remont boiska do koszykówki i siatkówki – wymiana nawierzchni, ogrodzenie, mocowanie i nowe tablice
- Sztuczna trawa na boisku trawiastym do piłki nożnej, zadaszenia dla zawodników, mała trybuna

Szkoła Podstawowa w Adamowie:

Urozmaicenie placu rekreacyjno- sportowego znajdującego się przy budynku szkoły.

7.2. Działania nieinwestycyjne

W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych można sformułować zakres podstawowych działań nieinwestycyjnych mających na celu rozwój turystyki i sportu w gminie Wolsztyn. Podstawowym zadaniem jest kontynuacja działań podejmowanych do tej pory, opisanych we wcześniejszych rozdziałach. Ponadto, planowanymi elementami mogącymi wpłynąć na rozwój funkcji sportowych i turystycznych są:

- Organizacja spływów kajakowych na bazie kajaków turystycznych,

- Wprowadzenie do rozkładu jazdy pociągów specjalnych prowadzonych przez parowozy po zabytkach i atrakcjach przyrodniczych całego powiatu wolsztyńskiego i okolic.
- Utrzymanie połączeń trakcji parowej w ruchu planowym.
- Szkolenia nowych maszynistów mogących prowadzić parowozy.
- Wystawa Fotografii Przyrodniczej – prezentowana w miesiącach letnich w zależności od wolnego miejsca w salach wystawowych: Wolsztyńskiego Domu Kultury lub Muzeum Regionalnego Marcina Rożka. Tematem wystaw będzie przyroda, krajobraz, ciekawe miejsca naszego regionu oraz parowozy i parowozownia.
- Wspieranie przez samorząd gminny działalności klubów sportowych działających na terenie gminy Wolsztyn,
- Spotkania dzieci i młodzieży ze znanymi sportowcami
- Organizacja przez OSiR zielonej szkoły w oparciu o posiadane kompetencje i środki,
- Wprowadzenie lekcji pływania dla dzieci i młodzieży z terenu miasta i gminy Wolsztyn w ramach godzin wychowania fizycznego,
- Zwiększenie uczestnictwa dzieci i młodzieży w pozalekcyjnych zajęciach sportowo – rekreacyjnych i aktywnej turystyce.

Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Wolsztyn od wielu lat skupiają najaktywniejszych i najbardziej wrażliwych na sprawy społeczne obywateli naszego środowiska. Są oni inicjatorami i realizatorami wielu przedsięwzięć, które wspomagają i uzupełniają Gminę w realizacji jej zadań przypisanych w ustawie o samorządzie gminnym. Włącznie podmiotów pozarządowych w system funkcjonowania gminy na zasadzie równego partnerstwa leży w interesie gminy i jej mieszkańców. Wyrazem dążenia Gminy do szerokiej współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest uchwalany przez Radę Miejską program współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Celem podstawowym programu jest wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji ważnych celów społecznych pozytywnie wpływających na kształtowanie ładu społecznego w środowisku lokalnym, sprzyjających budowie partnerstwa pomiędzy administracją gminy a podmiotami pozarządowymi.

Wśród celów szczegółowych wspierać należy:

- wspieranie i umacnianie działań lokalnych
- tworzenie warunków dla powstawania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności gminnej

- zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego kreowanie polityki społecznej w gminie
- integracja podmiotów lokalnej polityki społecznej
- udział podmiotów przy tworzeniu programu współpracy
- umożliwienie organizacjom pozarządowym występowania z ofertą realizacji zadań publicznych, które prowadzone są przez samorząd
- wypracowanie modelu współpracy jako elementu długofalowego programu rozwoju

Realizacja powyższych celów wymaga

- wzajemnego informowanie o planowanych kierunkach działania i współdziałania w celu ich zharmonizowania
- tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym
- konsultowania z organizacjami pozarządowymi projektów uchwał, dotyczących działalności statutowej tych organizacji
- oparcia współpracy na zasadach pomocniczości i suwerenności stron oraz partnerstwie, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności

Przez zasadę pomocniczości i suwerenności stron rozumie się respektowanie odrębności i suwerenności organizacji pozarządowych, uznając ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących do sfery zadań publicznych oraz umożliwia realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonej w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Rada Miejska i Burmistrz Wolsztyna zgodnie z zasadą partnerstwa od organizacji pozarządowych oczekują, iż na zasadach i w formie określonej w ustawie oraz według trybu wynikającego z odrębnych przepisów, uczestniczyć będą w nie tylko w identyfikowaniu i definiowaniu problemów, ale przede wszystkim w wypracowaniu sposobu ich rozwiązywania oraz wykonywania zadań publicznych.

W rozwój turystyki i rekreacji wodnej na terenie gminy Wolsztyn zamierza się włączyć działalność lokalnych organizacji pozarządowych, takich jak Wolsztyński Klub Żeglarski posiadający swoją bazę na Jeziorze Berzyńskim w miejscowości Niałek Wielki. Na chwilę obecną celem działalności Klubu jest organizowanie i propagowanie żeglarstwa jako racjonalnej formy wypoczynku i rekreacji, stwarzanie członkom Klubu dogodnych warunków do uprawiania żeglarstwa i innych sportów wodnych, rozwijanie umiłowania przyrody i świadomości ekologicznej, krzewienie znajomości sztuki żeglarskiej, ale jedynie wśród lokalnych pasjonatów. W najbliższym czasie należałoby podjąć się rozmów z przedstawicielami Klubu celem rozwinięcia działalności turystycznej (wypożyczanie sprzętu wodnego, zorganizowane rejsy łodzią żaglową „Passat”, przygotowanie zróżnicowanych

ofert turystycznych lub przyłączenie się do już opracowywanych tematycznych ofert pobytowych w regionie wolsztyńskim).

Przedstawione w rozdziale 1 dziedzictwo materialne gminy Wolsztyn w przyszłości pozwala na przygotowanie tematycznych ofert pobytu, wyznaczenia określonych tras zwiedzania. Dla przykładu może to być rozpoczęty już przez powołaną w lutym 2007 r. partnerską grupę „Piękno wolsztyńskich parowozów” projekt turystycznych pociągów retro, które oprócz przejażdżki zabytkowym składem wagonów prowadzonym przez parowóz mają na celu dowieźć na konkretną imprezę turystyczną w regionie. I tak, np. pociąg pod nazwą „Ziemia wolsztyńska” mający przywieźć turystów z Poznania i dać możliwość jednodniowego zwiedzania największych atrakcji gminy Wolsztyn. W programie zwiedzanie parowozowni, Skansenu Budownictwa Ludowego Zachodniej Wielkopolski, obiektów pocysterskich w Obrze. Kolejną propozycją grupy to pociąg o nazwie „Jesienny barwy” dowożący turystów na „Festyn jesienny” w Skansenie pod koniec września.

Oprócz pociągów specjalnych na terenie miasta można by wyznaczyć następujące trasy tematyczne:

- „Śladami sławnych Wolsztyńian” – Muzeum Roberta Kocha – dom narodzin Józefa Marii Hoene – Wrońskiego – Muzeum Marcina Rożka,
- „Szlakiem obiektów techniki” – Parowozownia – Skansen Budownictwa Ludowego Zachodniej Wielkopolski,

czy dalsze wycieczki poza teren miejski:

- „Szlak cysterski” – przedstawiający rolę zakonników w założeniu miasta Wolsztyna, ich zasługi w rozwoju gospodarki oraz obiekty pocysterskie w Obrze,
- „Zespoły pałacowo – parkowe ziemi wolsztyńskiej” – Wolsztyn – Gościeszyn – Wroniawy.

Proponowane trasy turystyczne mogą zostać przygotowane zarówno dla turysty indywidualnego, jak i grupowego oraz odbywać się w ramach wycieczek pieszych czy rowerowych.

8. Ważniejsze materiały źródłowe

- E. Mikołajczak, „Ziemia wolsztyńska, środowisko i jego ochrona”, Wolsztyn 2006r.,
- B. Kucharski, „Powiat wolsztyński”, Poznań 2001r.,
- E. Mikołajczak, „Okolice Wolsztyna” – Przewodnik rowerowy, Wolsztyn,
- strona internetowa www.wolsztyn.pl,
- „Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Wolsztyn”, Wolsztyn 2004r.,
- J. Korzeń i zespół, Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wolsztyn, Wolsztyn 2007r.,
- „Program ochrony środowiska dla gminy Wolsztyn na lata 2004-2011”, Wolsztyn 2004r.,

- W. Gaworecki, „Turystyka”, Warszawa 2000r.,
- J. Sikora, „Organizacja ruchu turystycznego na wsi”, Warszawa 1999r.,
- Zespół Instytutu Turystyki, „Strategia rozwoju turystyki w województwie wielkopolskim”, Poznań 2007r.